SOUTH AFRICAN PUBLIC LIBRARY
17 JAN 1956

No. 2—Vol.-LIV

Friday,
13th January, 1956

Registered at the G.P.O. as a Newspaper

Price 6d.

INDIAN OPINION

Founded by Mahatma Gandhi in 1903

Let our object be our country, our whole country, and nothing but our country. And, by the blessing of God, may that country itself become a vast and splendid monument, not of oppression and terror, but of wisdom, of peace, and of Liberty, upon which the world may gaze with admiration forever

—**Daniel Webster.**

—o—

I am a man of peace. God knows how I love peace. But I hope I shall never be such a coward as to mistake oppression for peace.

—**Kossuth.**

—o—

You can preach a better sermon with your life than with your lips.

—**Goldsmith.**

—o—

If you confer a benefit, never rember it; If you receive one, never forget it.

—**Anon.**

MAN AND HIS DEED

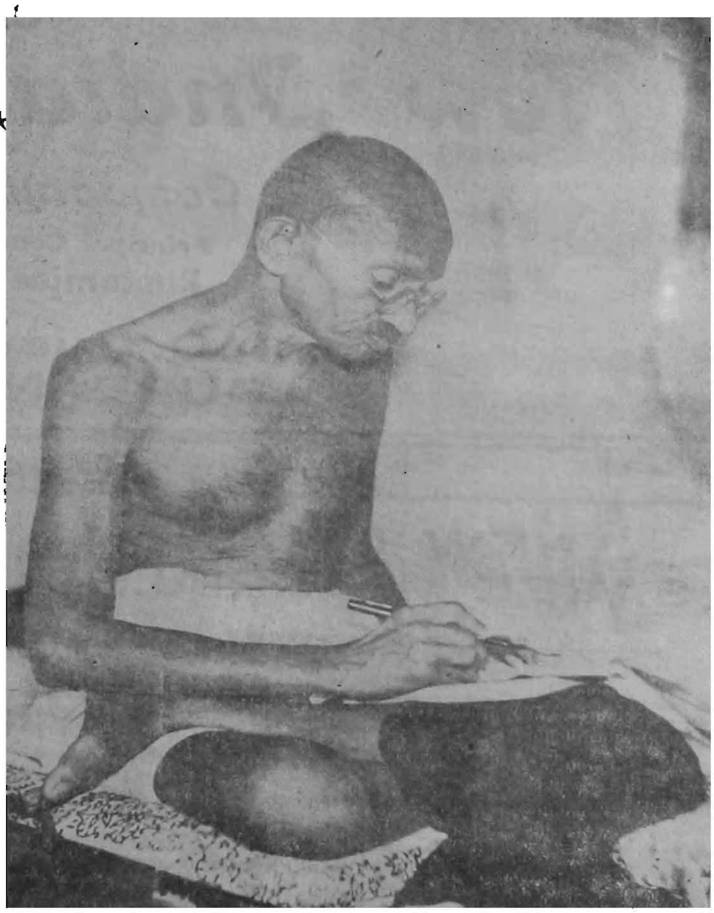

MAN and his deed are two distinct things. Whereas a good deed should call forth approbation and a wicked deed disapprobation; the doer of the deed, whether good or wicked, always deserves respect or pity as the case may be. "Hate the sin and not the sinner" is a precept which, though easy enough to understand is rarely practiced, and that is why the poison of hatred spreads in the world......It is quite proper to resist and attack a system, but to resist and attack its author is tantamount to resisting and attacking oneself. For we are all tarred with the same brush, and are children of one and the same Creator, and as such the divine powers, within us are infinite. To slight a simple human being is to slight those divine powers, and thus to harm not only that being but with him the whole world.

—**Mahatma Gandhi.**
("Wit And Wisdom Of Gandhi.")

Today, of all days, the joy of giving is uppermost in every heart. The best thing to give to your enemy is forgiveness; to an opponent, tolerance; to a friend, your heart; to your child, a good example; to your father, deference; to your mother, conduct that will make her proud of you; to yourself, respect; to all men, charity; and to your loved ones?

Surely a NEW INDIA PROTECTION POLICY, the best of all Gifts.

THE PLEASURE OF GIVING IS YOURS, AND THAT OF SERVING YOU IS OURS.

The

New India Assurance

Company Limited

Principal Controlling Officers:

Rustomjee (Pty.) Ltd.

140, Queen Street,
DURBAN, NATAL.

NEW NYLON SAREE MATERIALS

—JUST ARRIVED—

Gold Striped Fancy Nylons 48" 12/6 yd.

Spotted Georgettes 45" 4/6 yd.

Two Tone and Rainbow Georgettes 45" All Shades 4/11 yd.

Bordered Georgettes All Shades 45" 3/11 yd.

Embossed Georgettes 45" 5/11 yd.

Coloured Georgettes 45" 3/11yd.

BLOUSES

Printed Georgette and Bemberg Skippers. Huge range now at clearing Prices.

Real Benares and Jari Gold Georgette Sarees and Borders. Big range in stock.

Georgette Jari Work Sarees All colours. £4-10-0

Georgette Sarees Cotton Embroidery £3/15/0

CHILDREN'S SCHOOL WEAR

Boys Shirts, Knickers, Blazers, Vests, Socks. Girls Gym Blouses etc. At Reduced Prices.

CHAMPALS!

Plastic Fancy Tops with Heel Size 3 to 7 18/6 pair

Also Leather 8/6 & 10/6 pair

Write For Samples: (Not for Rhodesia)

JAYBEE SILK HOUSE

39 MARKET STREET, JOHANNESBURG.

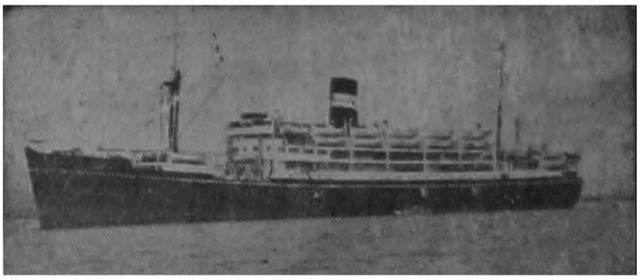

B. I. S. N. Co. Ltd.

S.S. Kampala due 28th Jan. Sailing 2nd Feb. 1956.
For Bombay via Karachi.

Passengers must conform with the Cholera Vaccination and Yellow Fever innoculation requirements and obtain certificates from their nearest District Surgeon. Innoculation by and certificates from private Medical Practitioners will not be accepted.

FARES: DURBAN TO BOMBAY

First Class single without food £83—10—0
Second " " " " 55—0—0
Third Class Bunk 28—10—0
Muslim Special Food £11—10—0 Ordinary Food £4—17—6
Hindu Special Food £10—3—0 Ordinary Food £4—5—6

Bookings for 1st, 2nd, 3rd can be effected by communication with us by telegram or letters.

For further particulars apply to—

SHAIK HIMED & SONS (PTY) LTD.

390 PINE STREET, Telephone 20432, DURBAN.
Tel. Add. "KARAMAT."

INDIAN OPINION

FRIDAY, 13TH JANUARY, 1956

Case Of "The Bantu World"

THE decision of the annual conference of the African National Congress to expel from its sessions the representative of the "Bantu World" was both unwise and not calculated to do Congress any good.

In our view Congress has reason to feel that the "Bantu World" has not been particularly sympathetic to the movement's ideals in recent years. But this does not mean that criticism of Congress policies necessarily means hostility to the movement itself. Congress policies are being heavily criticised by staunch Congressmen themselves these days. If these men are going to be expelled from the movement just for saying that certain developments within the movement are dangerous, then Congress is taking a course which is not likely to convince very many people that democracy is still its goal.

And this is exactly where the Bloemfontein decision was bad. The enemies of the ANC will see in it one more indication of the hold of the Communist totalitarians on the movement. They would of course be wrong to jump to this conclusion. But why give them free ammunition to bolster up their case against the movement?

The actual facts of the ANC case against the "Bantu World" are somewhat involved. But in very broad outline the attitude of the "Bantu World" towards the African National Congress policies as understood in the Transvaal has not been one of sympathy. Even in its reporting, the "Bantu World" has done this in a manner which offended Congressmen.

But two things have to be borne in mind here. First, the "Bantu World" is not a Congress paper. It has all the right to see the truth as it stands revealed to it. If that truth is not palatable to Congress, it must be remembered that both the ANC and the "Bantu World" are heavily committed to the ideal of freedom of expression. Second, expulsion might be heroic, but it is no answer at all to the charges the "Bantu World" has levelled against the ANC.

For our part, we think the expulsion was a small-minded act which did Congress a lot of harm and enabled the "Bantu World" to emerge morally victorious. While Congressmen cheered as the "Bantu World" correspondent was forced out of the conference, the Press of both the world and the rest of South Africa felt morally bound to follow the "Bantu World" correspondent out of the hall in protest against expulsion as an argument in a movement pledged to the ideal of free expression.

As a result the Bloemfontein deliberations received next to no Press publicity. The people who lost by this decision are not the Pressmen. They are the friends and the followers of the African National Congress who were denied the opportunity to get on-the-spot reports of what transpired at the conference.

The people who gained by the expulsion are not Congressmen. They are the apartheiders who have not been slow to see all in the decision an abandonment of the ideal of conversion by persuasion and of tolerance by the advocates of free speech and free expression.

It does not matter which angle the decision is seen from, it does not reflect Congress in good light and the friends of the movement will feel constrained to emphasise that hasty decisions like these made by the highest court of the movement do a lot of harm when there is no real need for them.

Indians And India

ONE of the charges White South Africa levels against the Indian to justify the rejection of this community as an integral part of the nation is that the Indian does not regard himself as a South African. They cite as proof of this what they call his frequent recourse to the strategy of appealing to India for aid against the White South Africans.

There are two good reasons why the Indians do this. First, it was the government of India which consented to their being brought here. By giving this consent the Indian government took on its shoulders the moral and legal responsibility to ensure that the Indians were given treatment due to British citizens. Since this treatment has not been forthcoming, the Indians have every right to insist on India doing everything in her power to see that South Africa fulfils her part of the contract.

Second, why should the Indian be asked to accept the life of a slave in the world? Because he is human he has the right to live as he thinks best. He has all the right to South African citizenship. If that is denied him, it is his duty to appeal to India for help. The only way to stop him doing this is to recognise him as a citizen, free to have a say in the making of the laws of the land.

But there is another aspect which is not often given the publicity it deserves. This aspect was dealt with briefly but very effectively by Mr. Ken Hill a European member of the Liberal Party in Durban, at

MR. MANILAL GANDHI

MR. MANILAL GANDHI, who is seriously ill for the last few weeks is making satisfactory] progress according to the doctor. His condition is critical at the moment, and although he is making a satisfactory progress, is not completely out of danger. The doctors say that if he does not suffer another Thrombosis within the next ten days, then he will become better. His left side is now completely paralysed.

We urge our readers, to help Mr. Gandhi recover his normal health by refraining from visiting him, and, instead, to pray for his speedy recovery.

We also wish to thank all those who have so kindly expressed concern about Mr. Gandhi's health.

We ask to be excused for any discripancies on our part in these critical days.

the conference of the South African Institute of Race Relations. Mr. Hill said that White South Africa should not hasten to condemn the Indian for appealing to the country of his origin. Dr. Malan, shortly after his resignation as Prime Minister, had denounced the way in which the Afrikaners had been treated in Rhodesia. These Afrikaners claimed that Rhodes had promised them certain language rights. They frequently appealed to South Africa to help them press their claims home. The case of these Afrikaners, who appealed to South Africa, a foreign country, against Rhodesia, was very similar to that of the Indians here.

The moral here is that if it is wrong for the Indians to appeal to India, it is wrong for the Rhodesian Afrikaners to appeal to South Africa. If it is wrong for Nehru to respond to these appeals, it is wrong for Dr. Malan to respond to them. In short, it is wrong for White South Africa to condemn in the Indian what they readily do themselves in somewhat similar circumstances.

U.N. Gets Apartheid Wrong

By

C. W M. GELL

THE recent U.N. debate on South Africa's racial policies largely overlooked their real iniquity. For this the October report of the U.N. Commission of Inquiry was partly responsible. Its chief conclusion was that during the last year "the policy of apartheid seems still to be characterised by gradualism and flexibility."

The picture thus painted of a contrast between "political leaders who remain explicit and unequivocal in their statements of principle" and "action tto promote apartheid which was, if not almost at a standstill, at least very slow and hesitant" leads to the reassuring prophesy that "it may well take many years before the theories of the new apartheid bear any resemblance to actual fact." The situation, therefore, is thought to be much less bad than was feared and expected. The Commission even speculates whether this relative improvement is due to concessions by the South African Government to economic reality, the opposition of Churches or the moral force of world opinion.

It must be said at once that, though these factors do play a small part in diminishing some of the more blatant severities of Afrikaner Nationalist policy, their effect is not yet more than peripheral More important still, the U.N' Commission's report, by emphasising one aspect of the truth only, has created a seriously misleading impression.

What the Commission has rightly seen is that apartheid, in the sense of totat territorial separation of white and black, is making virtually no headway. What it has failed to realise is that this sort of apartheid has never in fact been really intended, except by a very small number of conscience-stricken idealists. This was made quite clear in 1951 when the then Prime Minister, Dr. D F. Malan, rejected a proposal for total apartheid from the missionary synod of the Dutch Reformed Churches. Today the voices of a handful of prominent DRC leaders like Professor B. B. Keet of Stellenbosch, Dr. Ben Marais of Pretoria and the Rev. W. A Landman of Malmesbury still insist that only complete partition of the Union into sovereign black and white states will resolve the moral dilemma created by the Government's policies. They receive occasional support for rather different reasons from political eccentrics like Mr. Oswald Pirow, an ex-Union Defence Minister and "candid friend and critic" of the Nationalists. But these are lone voices crying in the wilderness, without substantial support either in Church or State.

From another angle leading articles in the Nationalist press intermittently advocate a gradual withdrawal of black labour from the "white economy," lest Africans learn to use their economic indispensability to win political power. And Cabinet Ministers, notably Senator Jan de Klerk, Minister of Labour and Premier Strijdom's brother in-law, at intervals stress that white South Africans should stop relying wholly on non-white manual labour, "because history teaches that those who do the work eventually control the state." But these are token gestures only, not meant for early practical action except in the comparatively small areas of this booming economy where white labour feels the draught of non-white competition for jobs.

On the other hand, ever since he became Prime Minister in November 1954, Mr. J. G. Strijdom has been absolutely explicit that the reality of popular apartheid, as practised by the politicans, is *baasskap* (boss-ship) or white domination—"the retention of all power in our hands," the perpetual sub-ordination of non-whites and their allocation to places of residence and business acceptable to white pockets and prejudices.

The U.N. Commission was therefore, correct in discerning that the morally defensible goal of total apartheid—that is, granted a fair division of South Africa's soil and assets—has receded so far that its impracticability is openly acknowledged even by Nationalist spokesmen. Mr. M D. C. de Wet Nel M.P., a close associate of and mouthpiece for Dr. H. F. Verwoerd, the boundlessly ambitious and immensely powerful Minister of Native Affairs, recently announced that for at least another 20 years the "white areas" would get "blacker" (i.e. there would be an increase of non-whites working for whites); that "thousands of Bantu" would work for all time on white farms and mines, in white homes and factories "as a result of the grace of the white and not as a right" (this indicates that they would be regarded as temporary migrant labourers from their "homelands" in the reserves and, therefore, without a claim to political rights); and that the "Bantu homelands" would comprise 13 per cent of the Union's territory plus the British protectorates of Bechuanaland, Basutoland and Swaziland when (not "if") they are incorporated. This, said Mr. de Wet Nel, would "give the Natives 45 per cent of the area of greater South Africa," though he omitted the interesting fact that three-quarters of that 45 per cent consisted of the overcrowded mountains of Basutoland and the arid steppe of the Kalahari desert. So far from these "Bantu homelands" being independent, viable states, they would contain neither ports, nor the possibility of useful railways nor mineral wealth. They would be allowed to develop only "tertiary industries" e.g. basket-making etc) and they would remain for ever under strict white tutelage, though some local autonomy might be permitted under supervision.

Thus far in the story the U.N Commission's report is largely justified. But the report should have been balanced by a description of how the morally indefensible, purely repressive aspect of popular apartheid—putting non-whites in their place in the "white areas" (i.e. 87 per cent of the Union) and preparing to keep them there permanently—is being enforced with daily increasing severity Article 2 (7) of the U.N. Charter precludes "intervention in matters which are essentially within the domestic jurisdiction of any State." Without arguing here whether South Africa's present policies, which are profoundly affecting white-black relations throughout Africa and even further afield, are purely "of domestic concern," it seems incontrovertible that the U.N. has the right to debate and pronounce a verdict upon (as distinct from "intervening in") matters which shock the conscience of the world. The Commission's report, by concentrating on the failure of total apartheid, obscured from delegates and the world that, lacking any serious intention of promoting that objective, naked *baasskap* is even more reprehensible than was originally supposed.

(*To be Continued*)

SEED CATALOGUE

Distin's 1955-56 illustrated descriptive Seed Catalogue. If not in your possession already please write for free copy to **Distin's Seeds, Box 2060, Johannesburg.**

AFTER TWELVE YEARS

By TREVOR HUDDLESTON, C.R.

(In 'The Forum' Johannesburg)

IT is recorded in Holy Scripture that..."Jacob served seven years for Rachel; and they seemed unto him but a few days for the love he had for her..." South Africa is my Rachel. And certainly these twelve years, so full, so rich and so exciting, have seemed but a few days, and it is hard to believe that one is not at the beginning of one's work rather than the end of it.

Six of those years, I have been privileged to live in the "Black Spot" of Sophiatown, and I count them the happiest and most enriching years of my life. The remainder have been spent at St. Peter's Priory, Rosettenville, but, owing to the nature of my work, they have brought me even greater contacts with Johannesburg, white and black; with South Africa as a whole, and indeed, with the world outside its borders.

To write anything of value, in so short a space, about these years that are past is exceedingly difficult. It would be possible to take so many incidents, so many moments, of significance and build upon them some critique of policy or some study of historical development. Or it would be possible, I suppose, to try to describe the effect of events on one's own thinking and one's own philosophy of life. But both these approaches demand a book rather than an article: and I have already written the book! What I will attempt, then, is an assessment of the past twelve years from the point of view of my own "profession"—the point of view of an Anglican mission-priest.

Let me begin by saying that because I belong to the Community of the Resurrection I did not come to South Africa as to a new and unknown country. My Community has worked in the Transvaal for over fifty years. Before I knew I was being sent to the Union at all, I had known much about it from the lips of men who had spent most of their ministry in this country.

Nevertheless, the impact of Sophiatown was tremendous, from the first moment. To find oneself with a "cure of souls" so extensive, not only numerically, but in its need, was an overwhelming experience. But to discover, as I soon discovered, the affection, the trust and the responsiveness of the African people to such a stranger as myself—that was overwhelming and more humbling by far. From the stiff respectability of the average English parish to the warm, pulsating and worshipful life of Christ the King, Sophiatown—that change was enough to make one fall on one's knees in thankfulness to God. And always, even in the darkest and dreariest days, the thing one has come back to has been the blessed truth that *the Church does matter* in Sophiatown: that it is, indeed, the heart and centre of its life in ways undreamed of by the majority of white Christians in Johannesburg.

It was not very long before I began to find that to be a priest in Sophiatown meant being a good many other things as well! It meant, for instance, managing seven schools, with scores of teachers and thousands of children. It meant being a rent-collector. It meant being a link between the suburb and the City Council—for there was no other. It meant being the sub-lessee of a bioscope. It meant being the chairman of a school-feeding committee for all the schools in the Western Areas. It meant going to Court to plead for boys in trouble, not once, but day after day. It meant—increasingly, it meant—trying to reduce the fear and passion aroused by police raids. It meant giving shelter to the homeless; finding money for the destitute; begging, begging, begging...

And so one realised, as the years ticked by, that ghastly truth about the racial situation in South Africa, and in Johannesburg especially—that wealth was white and poverty was black. A very simple truth, of course. But one which, by every means in their power, European South Africans make themselves forget. Sometimes, when I have been invited to the Country Club for lunch, I have amused myself by wondering how many of those who sit in soft luxury upon its lawns realise that Sophiatown is only five minutes away by car? Yet this contrast is of the very essence of life. Forced upon the African each moment by the necessity of his work; totally rejected by the European because he never sets foot in an African location or township.

The realisation of this truth—vividly presented to me every day of my life in Sophiatown—brought with it that other, very obvious, realisation: that, whatever one might try to do in the field of social welfare, and of this there could be no end, it would still always be ambulance work, only touching the very fringe of the real need of the people. For, that need is, quite simply, *the need for social justice.*

You can run the African Children's Feeding Scheme and rightly believe that here is something constructive. At least five thousand children a day are given something, not only to stave off hunger, but to build up their bodies against disease. Or you can get a swimming bath built in Orlando and hope that, as they become used to such a new idea, the young people there will find it a source of recreation in the fullest sense of the word. Or you can beg a jazz band and watch it take hold of the boys so that they find a new zeal and a new joy in life.

But—whatever you do in this line—you have at the back of your mind (or is it not in the centre of your heart?) the certain knowledge, the absolute conviction, that these things can themselves be an excuse or an escape. That, even if they were multiplied a thousand times, the racial situation in South Africa would still be what it is.

It took me a long time, far too long, to realise this. And it was only when I was actually confronted with a tommy gun and a hundred armed African police at a peaceful protest meeting one Sunday morning, that for me the turning point came. It was then I realised fully the extent to which, for the African people and for the non-Europeans generally, the encroachment upon freedom had already gone. It seemed to me then, as it seems to me now, that the closest parallel to this state of affairs historically was the early days of the Nazi regime. So far as the South Africa of the non-white was concerned, a police state already existed. Since that day, it has become more evident and less shocking to public opinion, for police raids have assumed a normality and a frequency which apparently few people wish to challenge.

To put it in a wider context: the policy of "apartheid," finding expression in Acts of Parliament, such as the Group Areas Act, the Bantu Authorities Act and the Bantu Education Act—not to mention the "regulations" unsanctioned by Parliament—this policy of "apartheid" seemed to me to be a denial of three fundamental Christian principles.

It was a denial of the sacredness and inviolability of the person: of man made "in the image and likeness of God."

It was a denial of the virtue of Justice.

It was a denial of the second great Commandment, "Thou shalt love thy neighbour as thyself."

In this sense, therefore, "apartheid" and its complementary doctrine of "white supremacy" were an affront to the Divine Law, and in themselves a blasphemy. This I have tried to express by opposing, and trying to get others to oppose, every legislative enactment and every positive application of "apartheid" attempted by the Government of South Africa. To me, this has been an opposition based upon theology. To others it has been an opposition based upon politics. The truth is that "politics" in its widest sense must be the concern of theology: must "be brought into captivity" to Christ, as every other sphere of life must also be. So at least I believe.

But when one tries to be consistent in the application of such a belief, one lays oneself open to fierce criticism from every quarter. Apparently, in South Africa, the idea that *social* justice is a Christian objective is rather too startling. It has also the unfortunate corollary that it involves a total and absolute readjustment to the racial situation; an adjustment which Christians themselves are, on the whole, quite unready to face.

Further in my view, the logic of this position inevitably leads one to the conclusion that racialism, because an offence against God and Man, is the concern not only of the Christian conscience of South Africa, but of the Christian conscience of the world. In appealing, therefore, to Christians overseas to condemn the Union's policies and actions, I am doing so because I profoundly believe that it *is* their concern as much as ours. It is very simple, however, for one's opponents to describe such appeals as disloyalty to South Africa. Perhaps it is not inappropriate to remind ourselves of Edith Cavell's words: "Patriotism is not enough." For the Christian, it is not even patriotic to resent criticism of one's country, if that criticism is based upon true and sound foundations.

The Western Areas Removal Scheme and the destruction of Sophiatown are not simply a matter of an exchange of location, of good houses for bad, of a paradise at Meadowlands con-

(*Continued on page 20*)

African Viewpoint

United Nations Commission On Apartheid

ONE of the disappointments with which we start the New Year is the decision of the United Nations to dissolve its Commission on Apartheid.

On the face of it the United Nations was brought to this decision by the conviction that the heavy expenses incurred in keeping the Commission alive was not justified by the results. Secondly, there was a realisation mostly by the Westerners, that in actual fact the Commission had produced no concrete results.

It is as well that we should face the fact that the Commission did a magnificent research job in the face of every possible form of discouragement by the Union Government. The fact that the Commission came to the conclusion that apartheid had begun to be slowed down merely shows how the mountain went into labour, to produce the tiniest of mice.

But there is a deeper significance behind the decision to scrap the Commission. The United Nations has, from its inception, been haunted by two spectres: the conflict between the Right and the Left in the world and the irreconcilability of the interests of the colonial peoples and those of the Westerners who oppressed them,

The world saw in the United Nations a forum where the conflicts would be resolved without a resort to arms. There is no doubt whatsoever that courageous attempts have been made to bring certain subject peoples to within sight of freedom for themselves. In like manner, the oppressed economically in many parts of the world have been helped to get better food and better crops and, even, a better approach to life.

But the fact remains that all these achievements, commendable in themselves, have been little more than concessions to the oppressed by the oppressors of their fellowmen: concessions calculated not so much to free the bond as to widen the area of liberty at a pace and in a way to protect the interests of the colonial powers.

When situations arose where these interests were directly involved; that is, where the oppressed had a clearcut and unanswerable case against the colonial powers, the United Nations tended to waver and to act from impulses dictated by its awareness of its impotency.

A case in point is the way in which Apartheid has been handled by the United Nations. Quite early in the history of this international assembly we, Africans, joined hands with the Indians to awaken the world to the evil of race oppression. It so happened that India had a moral and legal obligation to champion the cause of the Indians in this country. But the

By

JORDAN K. NGUBANE

evil which threatened the Indians was the evil which threatened us. The Indian's case could not succeed anywhere unless ours too was taken up. In the end India took our case and that of the Indians as one.

In the course of time we got on to our side the South-East Asians, the Arab peoples and some of the nations of Europe and America.

It has been clear from the beginning that those powers which had a vested interest in our oppression were not too happy about the fact that we had taken our case to the United Nations. The biggest powers in this category failed to throw in their weight in a manner which would increase the area of liberty in South Africa—a member of the United Nation..

This failure, on their part, produced two results: First, it forced the United Nations to commit itself to courses, in its dealings with race oppression in South Africa, which were doomed to end up in futility. Second, it enabled the Nationalists in South Africa to realise that if they took a firm stand they would not be in danger from the side of the United Nations.

Since 1948 the Nationalists have treated the United Nations with unconcealed contempt. When it suited them they have flouted the authority of the United Nations, defied it, walked out of its assemblies and, all in all, acted in a manner which showed their disregard for it. They have stuck to membership of it simply because respectability is one effective way of camouflaging the sinister intentions and practices of their apartheid philosophy. It is respectable to belong to the United Nations.

As a result of all this we have reached the point where the United Nations has, by its decision on the Apartheid Commission, admitted its impotency in the face of a challenging situation. We have reached the point where, as in the case of the League of Nations, totalitarianism has its way merely by being aggressive. Appeasement by the United Nations has enabled the Nationalists to claim that their firm handling of this body has taught it sense.

I have reason to think that the United Nations has done this because it is dominated very largely by either White powers or predominantly White powers with a vested interest in the oppression of the man of colour. Great Britain, Belgium, France, etc, are all colonial powers keeping millions in bondage in the non-white world. America is not a colonial power, but the government of that country is the unmistakable friend of the oppressors of their fellowmen. This Government believes in working with stable governments, no matter what their political outlooks might be.

It is hardly surprising then that in circumstances where the United States threw its weight on the side of toning down United Nations hostility to race oppression, South Africa had been enabled to take a consistently firm line, to the point of forcing the United Nations to climb down and dissolve the Commission on Apartheid.

What must we do in these circumstances? First, we must appreciate afresh our situation. Internally, this means that we shall have to seek a new and more workable formula for positive resistance to Apartheid. We must look for something which will bind together the White and non-White democrats in a solid front against Apartheid.

Externally, appreciation will mean a frank and realistic realisation that our most determined allies in the fight against race oppression are not many enough in the West. In pushing forward our cause in the assemblies of the world we must at all times show a readiness to make genuine friends with those willing to reciprocate and must express a growing dislike for the type of appeasement which mouths virtuous things while allowing race oppressors to grind to spiritual dust their fellowmen just because they happen to have a Black skin.

If we are not wanted in the West, as the United Nations capitulation indicates, why should we not look for friends elsewhere? But in order to do that successfully we shall need to cultivate a world view of affairs. We must realise that we belong to a bigger world; that what happens in the outside world affects our daily lives from time to time and that a victory for democracy anywhere is our own victory.

If the New Year starts with a disappointment for us, let that be a challenge which we must show an increasing readiness to accept.

News In Brief

Pasadena Calif. — It was brought to Pasadena CORE'S attention that a public swimming pool known as Indian Springs at Montrose had turned away a supervised children's group from the Settlement House of Pasadena.

So CORE proceeded with a test. Two negroes went to the pool followed by a white person. The Negroes were refused permission.

Managements explanation, which proved false was that the pool is restricted to residents of the immediate area.

The local N.A.A.C.P. is working with C.O.R.E. (Congress of Racial Equality) on this project.

Rush For Jobs With No Pay

Young women rushed to apply when 375 jobs with no pay were offered for drivers who would work a 40 hour week during Melbourne's Olympic Games. The attractions: driving sportsmen and officials of world renown, and an outfit of skirt, jacket, blouses and beret with the Olympic Games insignia. —Sapa-Reuter.

Link With Communist Declined

The Norwegian Labour Party has declined an offer to exchange delegations with the Soviet Communist Party, according to the Labour newspaper 'Arbeiderbladet.'

The newspaper said the first Secretary of the Soviet Communist Party, Mr. Nikita Khrushchev, inquired about the possibility of establishing contact with the Labour Party when the Norwegian Prime Minister, Mr. Einar Gerhardsen visited Moscow recently.

Mr. Gerhardsen, who is chairman of the Labour Party, consulted his executive committee and replied that owing to "very different views about many basic political questions," there was no basis of co-operation between the two parties.—Sapa-Reuter.

Slot Machine Guide To Tourists

Geneva.—The Geneva Tourist Office has installed a slot machine. Street directory in front of the main Railway station.

The tourist finds the street he is looking for on a large board and, noting the number listed besides it, finds the compartment bearing the same number in the slot-machine. By putting in 10 centemes, he can withdraw a map giving the locality of the street for which he is searching.

The map shows the street numbers, all bus and tram routes serving the area and all the main transport stops so that the tourist can see exactly where to get off the bus.

All maps are printed in English, French and German. —Sapa-Reuter.

43 Die From Penicillin Shots

The Welfare Ministry has warned doctors to be careful when using penicillin because more than 40 deaths had resulted from its use. Japanese doctors claimed that some people are allergic to penicillin and die from shock after receiving injections of it.—Sapa-Reuter.

Nursing Fails To Attract

The apathy of Pakistani girls to the profession of nursing is causing anxiety among medical authorities, who report that there is only one qualified nurse for every 100,000 of the population.

Officials blame poor pay and amenities for the shortage, and say the profession offers no charm for young girls who think nursing decreases their marriage prospects.—S.A.P.A.

Air Display At Singapore

In Singapore on December 17 the Indian trainer aircraft H1-2 gave a half-hour demonstration of aerobatics to a large crowd including Indians, Malays and Chinese. Singapore's Minister for Communications said that the visit of the aircraft underlined a very happy and steadily improving relationship between Singapore and India. The plane has already visited Burma, Thailand and Malaya.

All Caught

The trickiest question on examination papers for Royal Australian Air Force National Service trainees read "what is the first thing you would do if you were piloting an aircraft and the Queen of England fell out of the back seat?"

Every answer revealed the utmost concern at such a happening. Some trainees said they would "try to catch her before she landed;" others that they would report by radio and remain in the area as a guide to position.

The correct answer was: "adjust trim tabs to make allowance for the loss of a passenger. —Sapa-Reuter.

Sports Round-Up

C. K. Nayudu Honoured

India's great cricketer, C. K. Nayudu, was honoured at a function in New Delhi on December 15. A purse of Rs. 23,000, contributions from his admirers and from lovers of cricket to mark his recent 60th birthday, was presented to him by Vice-President Dr. Radhakrishnan.

National Lawn Tennis

Sven Davidson (Sweden) won the men's singles title in the National Lawn Tennis Championships in New Delhi on December 18, beating Kurt Neilsen (Denmark) in the final.

The women's singles final was won by Miss A. Gibson (U.S.A.), who beat Miss Kamo (Japan).

J. Barret and Miss Angela Buxton (Britain) won the mixed doubles final, beating Perry and Miss K. Fragros (U.S.A.).

Earlier, on December 5, S. Davidson (Sweden), Kurt Neilsen (Denmark), Bob Perry (U.S.A.) and Kamo (Japan) entered the semi-finals of the men's singles. Davidson bea Arkinstall (Australia), Neilsen beat D. Fontana (Canada), Perry beat R. Becker (Britain), and Kamo beat Hamilton Richardson (U.S.A.)

Kurt Neilsen entered the final by beating Kamo of Japan in the semi-finals 6—4, 6—4, 3—6, 6—1.

Triangular Table Tennis

India won the third Triangular Table Tennis Test in Bombay on December 16. They beat Singapore by three matches to one in the concluding round. On December 15, India defeated Hungary by the same margin. The two earlier Tests, held in Calcutta and Lucknow, were won by Hungary.

In Bombay on December 15, India defeated Hungary by three matches to one. Later Hungary beat Singapore by the same margin.

Quadrangular Soccer

India defeated Ceylon by four goals to three in the Asian Quadrangular Football Tournament at Dacca (East Pakistan) on December 18.

Show Business

Prime Minister U Nu attended the opening performance at Rangoon of Martha Graham and her dancers and extended an official welcome to the U.S. dance troupe. Miss Graham and her dancers are performing before capacity audiences in a theatre built for the occasion near the Shwedagon Pagoda, Burma's world famous Buddhist religious shrine. The Graham dancers are touring through the Far East, performing in the principal cities.

Berlin.—Robert Breen, Director of the American "Porgy and Bess" troupe of 80, opening its Soviet engagement on December 26 in Leningrad, said "Demand for tickets is so great that the show has been booked for 2500 seat theatre, instead of the 1500 seat playhouse originally scheduled. After eleven days in Leningrad, the show goes to Moscow. It will be the first time since the Bolshevik revolution that an American theatrical troupe has played on a Soviet stage.

New York.—Motion pictures produced in countries outside the United States currently are faced with their greatest opportunity for success in the U.S., according to Arthur Mayer, head of the Independent Motion Picture Distributors' Association. At a meeting here of U.S. and foreign producers, Mayer and other American theatre executives noted that American exhibitors, concerned by the shortage of pictures from their own studios, are in a mood experimentation with imported film fare

Albany.—The State of New York in co-operation with the U.S. Department of Agriculture, plans to make available $40 to $50 million worth of surplus food a year to families who need it. The food will be provided free from Federal Government supplies. At present, the supplies consist of butter, cheese, dry milk, lard, peas, kidney beans, lima beans, rice flour and corn meal.

S.A. Political News Briefs

SENATE ACT

THE recently formed S. A. Bond—a "middle of-the-road" political Party—decided at an executive meeting that it would fight the Senate Act in the Courts if the United Party failed to do this.

A statement issued by the Bond said there could be no doubt but that the Nationalist Government had attempted to achieve its aims in a manner which was nothing short of a prostitution of the Constitution.

N.A.D. And S.A. Location Advisory Boards

The Minister of Native Affairs, Dr. H. F. Verwoerd, refused to allow a representative of the Union Department of Native Affairs to attend the Congress of the South African Location Advisory Boards now being held in Maritzburg. Mr. Frank de Villiers, Under-Secretary of the Division of Bantu Education, had been scheduled to address the Congress on aspects of the Bantu Education Act. Dr. Verwoerd, however, issued an instruction that no member of his Department was to attend the Congress

Race Relations Institute Findings

Much of the present law affecting Indians will have to be changed and discrimination on racial grounds will have to be abandoned if the rights to which South African Indians are entitled are to be exercised.

This is one of the findings of the 26th annual council meeting of the S.A. Institute of Race Relations which will be forwarded to members of the South African Cabinet. The meeting ended in Durban on Friday.

The findings state that Indians must be regarded and treated as members of the multi-racial community of South Africa, and that their political rights and representation in central, provincial and local governments should be officially recognised in South Africa.

According to the findings, the Indian community is likely to suffer more severely than any other racial group from the effects of the Group Areas Act. The whole tendency enforced by this legislation will be to the serious economic detriment of the country, it states.

The Institute holds that disregard of Indian rights may drive Indians and other non European groups to make common cause against the White group, deepening the cleavage in South African society along the Colour line which threatens disaster for all.

AFTER TWELVE YEARS

Continued from page 17

trasting with a slum elsewhere. It is not only even a matter of the abolition of freehold tenures It is, basically, an expression of "apartheid," an assertion, on a territorial level, of the doctrine of white supremacy.

The Bantu Education Act if not merely the destruction of mission schools and the end of a great Christian enterprise; nor is it merely the transfer of education to the control of Dr. Verwoerd, and his octopus-like department. It is an assertion, on the intellectual and spiritual level, of that same pernicious and sub-Christian doctrine of "baasskap."

Young Africa still looks with watchful eyes to the Christian Church. It is my conviction that, unless the Church is prepared to fight far more boldly and far more urgently for a social order in this country, based not upon colour and race but upon justice and love, young Africa will be lost to the Church. Indeed I already see the beginning of that loss, and I do not wonder at it, I only weep.

And I pray God that quickly in the coming years, the Christian conscience of South Africa may be stirred to life and to activity.

I am a South African citizen, and I intend to remain one if I am allowed by the Government of this country to do so.

South Africa is my Rachel, but she is a Rachel whose loveliness is obscured and whose beauty is overlaid by clouds of passion and of prejudice But for those who have eyes to see through or beyond the clouds, how fair, how fair is she!

A right act strikes a chord that extends shrough the whole universe, touches all moral intelligence, visits every world, vibrates along its whole extent and conveys its vibrations to the very bosom of God!

LATEST ARRIVALS OF RECORDS AND CALENDARS FOR 1956

Film Star Technicolour Calendars	2	9	each
National Leaders Calendars	2	3	"
Religious Calendars	2	3	"
Vivekanand Calendars	2	3	"
Ramakrishna Calendars	2	3	"

LATEST RECORDS

Lunka-Dahan	5	Records	38	9
Hari-Darshan	8	"	23	3
Aurat	5	"	38	9
Baaz	5	"	38	9
Jadoo	5	"	38	9
Badal	2	"	15	6
Dost	3	"	23	3

Gujarati Film Song Books 9d. Each.

Nastick, Udan-Kota'a, Jhamela, Rungila, Taxi Driver, Boot Polish, Lunka-Dahan, Hari-Darshan, and Patita,

Record Packing 2/6 for Union and 7 6 for Rhodesia.

Obtainable from:

BHARAT MUSIC SALOON

AND BOOKSELLERS

(Corner Grey & Lorne Streets)

286 Grey Street,

Phone: 26070.

DURBAN.

DELHI DIARY

By Gandhiji

This is a collection of Gandhiji's prayer discourses which he delivered during his last stay in Delhi.

Dr. Rajendra Prasad in his foreword says:

"......In these pages one can read the anguish which he (Gandhiji) felt and the superhuman effort which he was making to restore and re-establish human standards of life and conduct amongst us."

Price: 10s.

Obtainable from:

'Indian Opinion,' P. Bag, Durban, Natal

Seven Months With Mahatma Gandhi

Being an Inside View of the Non-co-operation Movement of 1921-22

By Krishnadas

Abridged and edited by Richard B. Gregg

Writing of the two volumes of which this is an abridgement Gandhiji wrote: I have gone through them. And the facts appear to me to be correctly set forth and exhaustively dealt with......The volumes are the only narrative we have of the seven months with which Krishnadas deals."

Price: 12s. 6d.

Obtainable from:

'Indian Opinion,' P. Bag, Durban, Natal

NEWS FROM INDIA

MISREPORTING INDIA IN BRITISH PRESS

IN the Rajya Sabha (Upper House of Parliament) on December 19, Prime Minister Nehru, intervening at question time, expressed his "deep regret" that a number of newspapers in England had almost developed a habit of giving publicity to entirely baseless and false stories in regard to India."

Earlier, Mrs. Lakshmi Menon, Parliamentary Secretary to the Prime Minister, said that the Government had seen reports in the British Press alleging that India was behind the reported crossing by Afghan tribesmen into Pakistan. These reports, she said, were "completely baseless." Mrs. Menon added: "The Government regret that any responsible newspaper should give publicity to such false statements. The Government do not propose to take any action in this matter."

Asked whether India as a member of the Commonwealth proposed to protest to the British Government in regard to such mistatements in British newspapers, the Prime Minister said that newspapers in England were not under the control of the British Government, just as newspapers in India were not under the Indian Government's control.

On Goa

Replying to questions on Goa, Prime Minister Nehru told the Lok Sabha on December 20 that 26 Indian Satyagrahis had been sentenced by a military tribunal in Goa to various terms of imprisonment ranging from four to 10 years. Mr. Nehru said that according to information available with the Government, 19 Indian Satyagrahis were killed as a result of firing by the Portuguese authorities last August. Three hundred and seven Indian Satyagrahis were admitted to hospital in Belgaum, Kaiwar and Ratnagiri for treatment of injuries received on account of firing and other brutal treatment meted out to them. Of these, 127 were admitted for treatment of serious injuries, 66 of which were bullet injuries. The Government had not given any direct relief to those who suffered. But other arrangements had made to give relief.

The Parliamentary Secretary to the Minister for External Affairs, Mr. Sardath Ali Khan, said that according to accounts published in Goan newspapers, a decree was issued by the Ministry of Defence of Portugal. This praised the services of four Customs guards posted at Patradive for what was described as their "brilliant conduct" in firing upon unarmed Indian Satyagrahis, resulting in the death of two and injuries to two others.

German Honour For Dr. Radhakrishnan

The Vice-President of India, Dr. Radhakrishnan, was invested in New Delhi with the insignia of the German order of Pour Le Merit. Dr. Radhakrishnan was elected to this Order together with Dr. Albert Schweitzer. It was founded in 1740 by Frederick the Great. Others who had received this honour include Voltaire, Darwin and Carlyle.

Indian Farmers For Australia

The Government of India have decided to send in the first week of September 1956 the second batch of 15 Indian farmers to Australia under the Colombo Plan for six months' practical training in dry farming, animal husbandry, sheep management, dairying, irrigation and fruit-growing.

Selected farmers will study the economics of their respected subjects, with particular reference to Indian conditions, during their stay in Australia.

Arjun Dam In U.P.

The Rs. 11 million Arjun Dam, which will irrigate about 27,000 acres of land every year, was inaugurated by the Uttar Pradesh Power and Finance Minister, Hafiz Mohammed Ibrahim, on December 18. Constructed on the Arjun river, this dam has a total length of 16,000 feet with a maximum height of 75 feet. It has been built entirely in earth and took three working seasons of eight months each to complete.

New Tourist Resort At Digha

A seaside resort for Indian and foreign tourists has been opened at Digha in the Midnapore district of West Bengal, about 100 miles south-west of Calcutta. The opening ceremony was performed on December 19 by the State Chief Minister, Dr. B. C. Roy. He expressed hope that the spot would soon be served by airlines.

The International Tourist Bureau is to spend a million rupees to make the centre a world attraction. A new net-work of roads will link Digha with the rest of West Bengal. The State Government will also build residential quarters for visitors and a market. The communications system will be improved and new trees planted.

Digha is the first holiday resort to be opened under the West Bengal Government's plan to attract more world tourists. Next on the list are Santiniketan and Darjeeling.'

Foreign Press On Goa

'Le Peuple,' a daily of Brussels, has described Portuguese Foreign Minister Dr. Cunha's statement on Goa from the N.A.T.O. forum in Paris as a "bad speech to defend a bad case." The paper said: "The free world's links with Salazarism are nearly as loose as with Francoism, and the Portuguese presence in Goa can hardly be shown as a symbol of progress. The attitude of the Portuguese is that of a bad sport. Since India, because of her principles, will not use force, the Portuguese will use it to maintain themselves."

Stating that Portuguese conceptions are "in morals indefensible," the paper feels that the question should finally rest on the opinion of the Goans themselves. The paper asked: "Why do they not have the democratic right to express this opinion?"

Marquis Childs, well-known U.S. political columnist, writing in the 'Washington Post' on December 20, giving his appraisal of American policy in Asia, said: "It must leave appraisal with a despairing sense of losses or threatened losses greatly outweighing gains." Childs described S.E.A.T.O. as "largely a paper tiger," and added: "By a curious coincidence of history, as the United States switched to military alliances, the Soviet Union launched a policy of economic and politicol appeal."

The New York newspaper 'Post' on December 11 commented thus on Mr. Dulles's statement on Goa:

"Dulles's laboured effort to retrieve a blunder by clarifying our position merely compounded the disaster. Of all the blunders and failures of Dulles's regime, our debacle in India may be remembered as the dreariest...It was intensified by the negative and churlish attitude of Dulles towards the Bandung conference and by other signs of his inability to recognise the depth and intensity of anti-colonial feeling in Asia."

Asia's Great Awakening

At Kozhikode in Madras State, where Vasco da Gama landed 400 years ago, Prime Minister Nehru spoke of Asia's great awakening. He said the period which had begun with the landing of Vasco da Gama—the period of European domination in Asia—was now over. The Prime Minister spoke to hundreds of thousands of people on the third day of his tour of Kerala.

Compulsory Primary Education

Eighteen State Governments have passed legislation making primary education compulsory.

Rice Export

More than 82,232 tons of rice were exported from India in the first nine months of 1955.

Damage To Taj Mahal

Part of the Taj Mahal, India's famous Mausoleum at Agra, has collapsed, said reports in New Delhi. The area affected is said to measure about 25 feet by 15 feet.

Shah Of Persia To Visit India

The Shah of Persia is to pay a three-week State visit to India. He is expected to arrive in Delhi on February 16.

INVADED

A group of men were sun-bathing in the nude at Graafs Pool, Sea Point. It was quiet private and peaceful. It was for men only and they relaxed in the sun, catching up on their suntan. A near panic, however, followed when two women approached the pool. The men scattered for cover, tripped over each other, flung towels around themselves and fell into the water. The women who appeared to ignore the commotion, kicked their shoes off, hitched up their skirts daintily and stepped into the water. Then one of them gave an unfeminine roar of laughter. They were two Johannesburg school boys aged 14 and 15. —S.A.P.A.

B.B.C. Talk Of The Week:

MY WIFE AND I

IN a BBC talk Warren Fox, a Welshman married to an Indian, gave his views on marriage between people of different races. He and his wife first met in a settlement in the East End of London where they had arranged to live during their student days. "My first feeling on seeing her in her colourful sari was one of relief that here at least was one person who was likely to be, like myself, a stranger to metropolitan living, and as I had spent three-and-a-half very happy years in her country during the war, it was natural that I should begin our first conversation by talking of her home," he said A close friendship quickly developed and they soon found that neither could fully enjoy an experience unless it was shared by the other but the decision to marry, always a serious one, called for much more thought when the proposed marriage was as unconventional as theirs. "We had heard and read a great deal about the difficulties we might have to meet. We had discussed the whole thing with as much objectivity as is possible between two young, healthy and mutually attracted individuals. When we set up our first home together we had, I think, no personal misgivings as to our ability to accept each other's differences," said Fox.

Oddly enough the snubs and sneers, social ostracism, and other things of which they had heard so much failed to materialise; neither of their families displayed the anxiety that they must have felt, and their friends resisted the temptation to give 'good advice.' There were many reasons for this for their marriage was perhaps not really typical of inter-racial marriages. "My wife's domestic and cultural background was broadly European rather than Oriental in character. Her family has a history of many generations of devoutly Christian faith. Her formal education had given her a knowledge and appreciation of the British artistic and cultural heritage deeper and more extensive than mine, and her command and use of both written and spoken English is more certain and confident than mine will ever be," he said. The marriage involved no sacrifice of her independence, and they were both content that she should continue in all respects to be an Indian and retain her sari. They did experience displays of prejudice but had suffered less than many other people, perhaps because they had tried to avoid prejudgment of individuals or anticipation of hostility in their social life. They both realised that many people would quite sincerely hold their marriage to be irresponsible and in some cases distasteful for in some parts of the world both of them, solely because of the marriage, would be considered criminal and liable to a prison sentence. He and his wife tried, while recognising that colour feeling did exist quite widely, to resist the temptation of attributing individual displays of rudeness or bad temper to this alone. And it was sometimes possible, with forethought, to avoid situations that might be embarrassing or painful. "In booking holiday accommodation, for instance, it is always necessary, and fair, to ask whether our presence would be acceptable to the management of the hotel or boarding house," Fox continued. On the whole they had no difficulty in securing accommodation and had lived very happily in furnished rooms in both London and the provinces, being lucky in always having good neighbours and real friends. Although they had not met violent prejudice he had no doubt that it existed. He knew that it did, even in Britain, but could say with truth that people could contract a mixed marriage there and live happily within a society which still, unfortunately, possessed elements of irrationality sufficient to result in bitter unhappiness for innocent individuals. "It may well be that shared experiences such as ours and the lessons we and our friends and fellow citizens learn from them will, in time, help towards an acceptance of the coloured person as a fellow human-being-different, of course, but no less worth-while and no less sacred in the eyes of God than we white people believe ourselves to be," Warren Fox concluded.

R. VITHAL

Bookkeeper, Writing up Sets of Books, Balance Sheets, Income Tax Returns.

Contact No 213 Macosa House, Second Floor, 17 Commissioner Street, Ferreirastown, Johannesburg. 'Phone 33-1654.

Wit And Humour

"Why don't you want to serve on the jury in this court?" snapped the judge to the ratepayer.

"Well, sir, one look at that man convinces me that he is guilty."

"Sh-h-h!" the judge whispered, "that's not the defendant, that's the prosecutor!"

—o—

"Your husband never raises his hat when I meet him on the street. What's the matter with him, lack of courtesy?" grumbled Mrs. Mason's neighbour

"No, just lack of hair," was the reply.

—o—

The teacher was sounding his class on general knowledge.

"Can any boy tell me who Hamlet's uncle was?" he asked

"Yes, sir, he was the great chicken killer!"

"Come, come my boy, surely not a chicken killer."

"Yes, he was, sir. Shakespeare wrote that Hamlet's uncle did murder most foul!"

—o—

"This is the garage," said an excited voice over the telephone. "Your wife just drove in here."

"Okay, okay," interrupted the weary husband, "just go ahead and fix the car. I will pay for it.

"That isn't what I am calling about," said the voice, "who's going to pay for repairs to my garage?"

—o—

The Officer glared at the A/C.—plonk, and snapped: "Now really, I ask you, in civilian life would you come to me with a puny complaint like that?"

"No, sir," came the calm reply. "I'd send for you."

—o—

The young Teddy bear was near to tears. "Sir," he said to the magistrate at the juvenile court, "I stole the money because I was foodless, friendless, homeless."

The magistrate smiled. "Son," he said sternly, "you move me deeply Food, shelter and companionship shall be yours for the next nine months—in jail"

—o—

A South American describing his country to an English family. "Our most popular sport is bullfighting"

"Isn't it revolting?" commented the schoolgirl daughter.

"No, thats our second most popular sport."

—o—

She had been talking for a long time to the doctor about her husband's symptoms. "I am afraid, doctor," she said, "that there is something wrong with his brain. Sometimes I talk to him for hours and then discover that he hasn't heard a word."

"That's not an affliction, madam," was the weary reply. "That's a gift."

—o—

"I can only spare you sixpence, my man We're all hard up these days, you know."

"Thankee, kindly, sir. 'It's the poor as 'elps the poor,' as I 'eard someone say when I tuned in to commercial TV last night."

—o—

Visiting a country school, an inspector was annoyed at the noise made by scholars in an adjoining room At last he opened the door and burst upon the class. One of them, taller than the others, was talking faster and louder than the rest, so the inspector grabbed him by the collar and yanked him out of the classroom into the passage. "Now you stand there until you learn to hold your tongue!" he exclaimed, then returned to the class.

He lectured them for ten minutes, then a small boy stood up and asked: "Please, sir—may we have our teacher back, soon?"

—o—

Two little girls were boasting as they played.

Said one little girl "My father is a farmer and our chicken lay the biggest eggs you ever saw.

Said the second little girl, "That is nothing, my father is a bishop and lays foundation stones."

—o—

A gentleman was taking tea with a blind friend and asked him, "Do you think there is any way in which a blind man is always better off than the one that can see?"

Immediately the blindman replied: "Of course, no blindman has ever lost the best girl in the world because he did not like the look of her face."

BOOKS FOR SALE

GANDHIANA—D. G. Deshpande—(A Bibliography of Gandhian Literature)	5	0
PILGRIMAGE FOR PEACE—Pyarelal	12	6
TO STUDENTS—M. K. Gandhi	6	0
BAPU—Marry F. Barr	4	0
COMMUNAL UNITY—M. K. Gandhi	25	0
FAMOUS PARSIS	7	6
SEVEN MONTHS WITH GANDHI —Krisnadas	12	6
A RIGHTEOUS STRUGGLE —Mahadev Desai	2	8
GANDHIJI AS WE KNOW HIM—Intimate and delightful incidents by various writers	9	0
NON-VIOLENCE IN PEACE AND WAR Vol. I.—M. K. Gandhi	15	0
NON-VIOLENCE IN PEACE AND WAR Vol. II—M. K. Gandhi	14	0
FROM YERAVDA MANDIR —M. K. Gandhi	1	0
Diet and Diet Reform—Gandhiji	5	0
Gleanings—Mira	1	6
Selections from Gandhi—N. Bose	10	0
Bhoodan Yajna	2	0
Sardar Vallabhbhai Patel (Vol.I)—N. D. Parekh	15	0
The Diary of Mahadev Desai—V. G. Desai	12	0

Obtainable from:

"INDIAN OPINION,"
P. Bag. Durban, Natal.

'INDIAN OPINION'

(Founded By Mahatma Gandhi In 1903)

For The Moral, political and Social Advancement Of Indians In South Africa.

Published Every Friday.

Subscription Rates

Payable Always In Advance.

Within the Union	£1 10s. 6d.	Annually
„ „ „	15s. 6d.	Half-yearly
Outside the Union	£1 15s.	Annually
„ „ „	17s. 6d.	Half-yearly

Become a Subscriber and persuade your friends to do likewise.

Apply to—

Manager,
Indian Opinion,
P. Bag, Durban, Natal.

BOOKS FOR SALE

WHAT IS WRONG WITH INDIAN ECONOMIC LIFE? —Dr. V. K R. V. Rao	3	0
COTTAGE INDUSTRIES AND THEIR ROLE IN INDIAN ECONOMY—Prof. Rao	2	6
THE DELIVERANCE (A picture of the palpitating life of the joint family)	4	6
INDIAN STATES' PROBLEM (Gandhiji's Writings an Utterances)—M. K. Gandhi	10	0
FOUNDATIONS OF PEACE (Critical study of the conditions which precipitated two world wars—K. T. Shah	15	0
INDIA SPEAKING (Various contributions on economic, political, cultural and social problems of modern India)	15	0
DELHI DIAY—Gandhiji	10	0
MY GANDHI—Dr. John Haynes Holmes	12	6
A SURVEY OF RACE RELATIONS (1934-54)	5	0
A PROPHET OF THE PEOPLE —T. L. Vaswami	3	6
GITA MEDITATIONS —T. L. Vaswani	8	6
KRISHNA STORIES —T. L. Vaswani	7	6
A VISION OF FUTURE INDIA—K. G. Mashruwala	2	0
EMNIENT AMERICANS WHOM INDIA SHOULD KNOW—Jabez T. Sunderland		6
SOVIET ATTITUDE TOWARDS CHINA Facts And Facts—Stanley Powell	5	0
AMONG THE GREAT (Conversation with Romain Rolland, Mahatma Gandhi, Bertrand Russell, Rabindranath Tagore and Sri Aurobindo)—Dilip Kumar Roy	23	0
TWO HISTORICAL TRIALS IN RED FORT —An account of the trial of the Officers of the I.N.A.	14	0
WHY CRIPPS FAILED (Documented account from the Indian Nationalist point of view)—M. Subrahmanyan	2	6
GANDHI-JINNAH TALKS (Text of Correspondence and other relevant matter)	2	6
THE STORY OF MY EXPERIMENTS WITH TRUTH —M. K. Gandhi	15	0
UPANISHADS FOR THE LAY READER —C. Rajagopalachari	6	0
VEDANTA THE BASIC CULTURE OF INDIA —C. Rajagopalachari	5	6
INDIAN CHRISTIANS —G A. Natesan	7	6

Obtainable from:

'Indian Opinion,'
P.Bag, Durban, Natal.

BOOKS FOR SALE

GANDHIANA—D. G. Deshpande—(A Bibliography of Gandhian Literature)	5	0
PILGRIMAGE FOR PEACE—Pyarelal	12	6
TO STUDENTS—M. K. Gandhi	6	0
BAPU—Marry F. Barr	4	0
COMMUNAL UNITY—M. K. Gandhi	25	0
FAMOUS PARSIS	7	6
SEVEN MONTHS WITH GANDHI —Krisnadas	12	6
A RIGHTEOUS STRUGGLE —Mahadev Desai	2	8
GANDHIJI AS WE KNOW HIM—Intimate and delightful incidents by various writers	9	0
NON-VIOLENCE IN PEACE AND WAR Vol. I.—M. K. Gandhi	15	0
NON-VIOLENCE IN PEACE AND WAR Vol. II—M. K. Gandhi	14	0
FROM YERAVDA MANDIR —M. K. Gandhi	1	0
Diet and Diet Reform—Gandhiji	5	0
Gleanings—Mira	1	6
Selections from Gandhi—N. Bose	10	0
Bhoodan Yajna	2	0
Sardar Vallabhbhai Patel (Vol.I)—N. D. Parekh	15	0
The Diary of Mahadev Desai—V. G. Desai	12	0

Obtainable from:

"INDIAN OPINION,"

P. Bag. Durban, Natal.

'INDIAN OPINION'

(Founded By Mahatma Gandhi In 1903)

For The Moral, political and Social Advancement Of Indians In South Africa.

Published Every Friday.

Subscription Rates

Payable Always In Advance.

Within the Union	£1 10s. 6d.	Annually
,, ,, ,,	15s. 6d.	Half-yearly
Outside the Union	£1 15s.	Annually
,, ,, ,,	17s. 6d.	Half-yearly

Become a Subscriber and persuade your friends to do likewise.

Apply to—

Manager,
Indian Opinion,
P. Bag, Durban, Natal.

BOOKS FOR SALE

WHAT IS WRONG WITH INDIAN ECONOMIC LIFE? —Dr. V. K. R. V. Rao	3	0
COTTAGE INDUSTRIES AND THEIR ROLE IN INDIAN ECONOMY—Prof. Rao	2	6
THE DELIVERANCE (A picture of the palpitating life of the joint family)	4	6
INDIAN STATES' PROBLEM (Gandhiji's Writings an Utterances)—M. K. Gandhi	10	0
FOUNDATIONS OF PEACE (Critical study of the conditions which precipitated two world wars—K. T. Shah	15	0
INDIA SPEAKING (Various contributions on economic, political, cultural and social problems of modern India)	15	0
DELHI DIAY—Gandhiji	10	0
MY GANDHI—Dr. John Haynes Holmes	12	6
A SURVEY OF RACE RELATIONS (1934-54)	5	0
A PROPHET OF THE PEOPLE —T. L. Vaswami	3	6
GITA MEDITATIONS —T. L. Vaswani	8	6
KRISHNA STORIES —T. L. Vaswani	7	6
A VISION OF FUTURE INDIA—K. G. Mashruwala	2	0
EMINENT AMERICANS WHOM INDIA SHOULD KNOW—Jabez T. Sunderland		6
SOVIET ATTITUDE TOWARDS CHINA Facts And Facts—Stanley Powell	5	0
AMONG THE GREAT (Conversation with Romain Rolland, Mahatma Gandhi, Bertrand Russell, Rabindranath Tagore and Sri Aurobindo)—Dilip Kumar Roy	23	0
TWO HISTORICAL TRIALS IN RED FORT —An account of the trial of the Officers of the I.N.A.	14	0
WHY CRIPPS FAILED (Documented account from the Indian Nationalist point of view)—M. Subrahmanyan	2	6
GANDHI-JINNAH TALKS (Text of Correspondence and other relevant matter)	2	6
THE STORY OF MY EXPERIMENTS WITH TRUTH —M. K. Gandhi	15	0
UPANISHADS FOR THE LAY READER —C. Rajagopalachari	6	0
VEDANTA THE BASIC CULTURE OF INDIA —C. Rajagopalachari	5	6
INDIAN CHRISTIANS —G. A. Natesan	7	6

Obtainable from:

'Indian Opinion,'

P.Bag, Durban, Natal.

Cable & Tel. Add.: "HARGVAN". Phone 29368.

P. HARGOVAN & CO.
(PTY.) LTD.
WHOLESALE MERCHANTS AND IMPORTERS.

P. O. BOX 1250.
155/7 Warwick Avenue
DURBAN.

Tel. Add: "Charotar" Telephone: 33-9885.

MANCHESTER TRADING CO. LTD.
ESTABLISHED 1923

Wholesale Soft & Fancy Goods Merchants
& —
Direct Importers.

47, Commissioner Street,
JOHANNESBURG.

FOR...
RUBBER STAMPS AND PRINTING
CONTACT...
STANDARD PRINTING PRESS

GENERAL PRINTERS AND RUBBER STAMP MAKERS

73 BEATRICE STREET — DURBAN.
PHONE 61006. TELEGRAPHIC ADDRESS
P.O. BOX 2782. "QUICKPRINT"
ESTABLISHED 1927

BOOKS FOR SALE

Ramanama—M. K. Gandhi	2	0
An Atheist With Gandhi—Gora G. Rao	2	0
Key to Health—M. K. Gandhi	1	6
A Gandhi Anthology (Book I)—V. G. Desai	1	3
Gandhian Ethics—Benoy Gopal Ray	2	6
Basic Education—M. K. Gandhi	2	6
Bapu's Letters to Mira (1924-48)	7	6
For Pacifists—M. K. Gandhi	2	6
The Educational Philosophy of Mahatma Gandhi —M. S. Patel	8	6
To Women—Amrit Kaur	1	0
Drink, Drugs and Gambling —M. K. Gandhi	5	6
To the Students—M. K. Gandhi	8	6
Unto This Last—M. K. Gandhi	1	0

The Gospel of Selfless Action or
The Gita According to Gandhiji
(Translation of the Original in Gujarati with an
m entar

The finest Gift for this Year's Christmas Presentation you can give is a good Book on Indian Teachings

Just Arrived. Now On For Sale.

Bagavad Gita (The Song of God —Swami Prabhavananda 8/6
Bagavad Gita Sloka in English —Sir Radhakrishnan 14/9
How To Know God Patanjoli —Swami Prabhavananda 10/9
East And West In Religion —Sir Radhakrishnan 11/6
Religion Of The Good Life Zoroastrianism 11/6
My Gandhi (Who shook the world) —J. H. Holmes 14/6
Lectures From Colombo To Almora —Swami Vivekananda 14/9
Selections From Vivekananda Advita Ashrama 15/9
Hatha Yoga fully illustrated—Theos Bernard 25/-
Yoga And Health (fully illustrated real Life Book) 18/6
Heaven Lives Within Us—Theos Bernard 23/6
Just Half A World Away (a Book of Faith in God) 22/-
The Man Of The Everest Who Climbed Himalaya Parbrath ... ... 21 -

પુસ્તક ૫૪ મું—અંક ૨
તા. ૧૩ જાન્યુઆરી, ૧૯૫૬.
છુટક નકલ પે. ૬
દર શુક્રવારે બહાર પડે છે.

ઇન્ડિયન ઓપિનિયન

મહાત્મા ગાંધીજીના હસ્તે સને ૧૯૦૩માં સ્થપાયું.

★

રજકણ

સદાચાર એ સભ્યતા છે, સભ્યતા માટે જે આચરણની જરૂર પડે છે તેમાં સદાચારની અનિવાર્ય આવશ્યકતા છે.

—o—

સદાચાર એ સમાજનો આધાર છે. જો સદાચારના નિયમોને સામાજિક વ્યવસ્થામાં સ્થાન ન આપવામાં આવે તો સમાજ એક ક્ષણ માટે પણ સ્થિર ન રહી શકે.

—o—

સદાચાર એ સાધનનો સીધો રસ્તો છે. શાસ્ત્રોદ્વારા માનવ માર્ગ નક્કી કરવામાં મુશ્કેલી અનુભવી શકાય પરંતુ મહારાજ યુધિષ્ઠિરની માન્યતા મુજબ મહાજનોનું અનુષ્ઠાન એજ સદાચારની વ્યાખ્યા છે.

—o—

સદાચાર એ સદ્‌વિચારનો પુરક છે. આચાર રહિત વિચારોથી માનવ જીવનનું રક્ષણ કદાપિ થઇ શકતું નથી. વિચારો માટે હંમેશાં આચારની જરૂર છે.

—o—

સદાચાર સાધુઓનું લક્ષણ છે. સાધુ પુરૂષો સદાચાર દ્વારા જ પોતાની ઓળખાણ આપે છે.

—જનકલ્યાણ-સદાચાર અંક

★

આર્ય સંસ્કૃતિ

(મુનિ કલ્યાણ ચંદ્રજી)

સંસ્કૃતિની સાચામાં સાચી વ્યાખ્યા એ છે કે સદાચાર એજ સંસ્કૃતિ છે અને દુરાચાર એ વિકૃતિ છે સંસ્કૃતિ જીવનને ઉન્નત બનાવે છે અને વિકૃતિ એને અવનત બતાવે છે. જે પ્રવૃત્તિથી જીવનમાં ઉન્નતિ સાધી શકાય તેનું જ નામ સંસ્કૃતિ. આજકાલ તો લોકો પોતપોતાના મંતવ્યોને સંસ્કૃતિનું નામ આપે છે, આ મંતવ્યો કયારેક એકબીજાના સીધા વિરોધી હોય છે, પરંતુ એ કાંઇ સંસ્કૃતિ નથી.

જ્ઞાન, ભક્તિ અને કર્મયોગની સાથે અધ્યાત્મ યોગ રહેલો હોય, એને જ સારા વિશ્વની સસ્કૃતિ કહી શકાય. જીવનનો વિકાસ સાધી શકાય તેનું જ નામ સંસ્કૃતિ. એમાં ધર્મભેદ, જાતિભેદ, વેશભેદને સ્થાન નથી. જેમ સંસાર અનાદિ તેમ સંસ્કૃતિ પણ અનાદિ છે. અનેક સંસ્કારોનો સમુહ એજ સંસ્કૃતિ.

સંસ્કૃતિને સંપ્રદાય કે ધર્મ સાથે કશો સંબંધ નથી. સંસ્કૃતિને ધર્મ સાથે જોડવાથી તે સંસ્કૃતિને બદલે વિકૃતિનું રૂપ ધારણ કરી લે છે. જે સંસ્કૃતિ જીવન સાથે જડાયેલી છે તે જીવનપર્યંત જડાયેલીજ રહેવાની. ભારતવર્ષના યુગસ્રષ્ટા મહાત્મા ગાંધીજી વિદેશમાં એક વખત વિદેશી સંસ્કૃતિની નકલ કરી હતી. પરંતુ એમના રોમરોમમાં ભારતીય સંસ્કૃતિ જ ભરેલી હતી. અને એ સંસ્કૃતિએ જ એમને ભારતના ઉદ્ધારક બનાવ્યા. ભારતની સંસ્કૃતિના આદર્શ બનીને મહાત્માજીએ આખા વિશ્વને એ સંસ્કૃતિના દર્શન કરાવ્યા. સત્ય અને અહીંસાની અમોઘ તાકાત પણ એમણે શસ્ત્રાસ્ત્રસજજ આજના વિશ્વ સમક્ષ પુરવાર કરી બતાવી.

આજથી અઢી હજાર વર્ષ ઉપર પશ્ચિમ એશિયાના રાજ્યાધિશ સેલ્યુકસે મેગેસ્થિનિસ નામના એલચીને મગધના દરબારમાં મોકલ્યો હતો તેણે આપણા દેશની તે વખતની સંસ્કતિનું વર્ણન નીચે મુજબ કર્યું હતું.

આ દેશના લોકો ઉધમી, ઉદાર, સાદા અને સત્યવાદી છે. તેઓ દારૂ પીતા નથી. તકરાર કરતા નથી. કેવળ વિશ્વાસ ઉપર જ લેવડદેવડ કરે છે. લોકો પોતાના ઘરના બારણાં ઉઘાડા રાખી સુએ છે. છતાં ચોરી થતી નથી. ઉત્સવો ભારે ધૂમધામથી ઉજવાય છે. ખેતીવાડી, જંગલો અને ખાણોની પેદાશ એવી સારી છે કે આ દેશમાં કયાંયે ગરીબી નથી.''

આ હતી એક વખતની ભારતની સંસ્કૃતિ! એને ભારતની સંસ્કૃતિ કહો કે ભારતનો સદાચાર કહો, આજે એ પુરાતન સંસ્કૃતિ અને પ્રમાણિકતાના ભાગ્યેજ કયાંય દર્શન થાય છે. ભારતને આઝાદી અપાવનાર એ મહાપુરૂષના સિદ્ધાંતોને પણ આજે અભરાઈ પર ચઢાવી દેવામાં આવ્યા છે. સત્ય અને અહીંસાના આજે દર્શન પણ દુર્લભ થઇ પડયા છે.

ધીરૂભાઈ પી. નાયક

બુકકીપર, મુસાફરી, વીમાનાં અને જનરલ એજન્ટ

હીંદુસ્તાન અગર દુનીયાના કોઈ પણ ભાગની હવાઈ દરિયાઈ અગર જમીન માર્ગે મુસાફરી કરવા ઘરે બેઠા અમારી મારફતે બુકીંગ કરો.

જીંદગી, આગ, ચોરી, હુલ્લડ, અકસ્માત, પ્લેટગ્લાસ, વિગેરેના વીમા અમે ઉતરાવી આપીએ છીએ.

ઈન્કમટેક્સ, પરસનલ ટેક્સ, હિસાબના ચોપડા લખાવવા રેવન્યુ ક્લીયરન્સ સર્ટીફીકેટ કે વેપારના લાયસેન્સો પાસપોર્ટ તેમજ ઈમીગ્રેશનને લગતી બાબતોમાં કંઈ પણ ફી લીધા વિના અમે ગફત સલાહ આપીએ છીએ.

નેશનલ મ્યુચ્યુઅલ લાઈફ એસોસીએશન ઓફ ઓસ્ટ્રેલીયા અને યોર્કશાયર ઈનશ્યુરન્સ કંપની લીમીટેડના પ્રતિનિધિ.

Phone : 33-9033. 29e Commissioner Street, JOHANNESBURG.

ચુનીલાલ બ્રધર્સ

હમણાજ ખુલ્લો મુકેલો માલ !

ન્યુ ધરા છાપેલી નીનન સાડીઓ ૬ વાર શી. ૪૯–૬
જરીની કીનારવાળી જ્યોરજેટ ૪૫" વારની શી. ૧૫–૦

પાટલી પાલવ અને આખી ભાત વાળી
રેશમી છાપેલી સાડી પા. ૭–૧૦–૦ થી ઉપર
બેવડી કીનારની સાડી ક્રેપ ૪૫" વારનીં શી. ૩/૧૧ થી ઉપર

સુતરાઉ સાડીઓ છેલ્લી ઢબના રંગો અને છાપો વાળી
પાંચ વાર શી. ૨૭–૬ થી ઉપર
છ વાર શી. ૩૯–૬ થી ઉપર

C.O.D. અને ટપાલથી આવેલા ઓર્ડરોને તુરત ધ્યાન દેવામાં આવે છે.

જોઇએ તો સામ્પલ મોકલીશું.

ચુનીલાલ બ્રધર્સ

(પ્રા.) લીમીટેડ

૬૩ વીક્ટોરીયા સ્ટ્રીટ, ડરબન.

ફોન: ૨૪૦૦૩ પી. ઓ. બોક્સ ૮૨૨

ફરનીચર! ફરનીચર!! ફરનીચર!!!

બેડરૂમ સુટ, ડાઈનીંગરૂમ સુટ, વોર્ડરોબ, ડરેસીંગ ચેસ્ટ, સાઈડ બોર્ડ ઓફીસ ડેસ્ટ, બુક કેસ,. ટેબલ, તદન કીફાયત ભાવે ખરીદી શકશો. જાતે પધારી લાભ લેવા ચુકશો નહિ.

—બોક્સ, ટેબલ અને કીચન ડરેસર—

જે હમારી દેખરેખ નીચે તઈયાર થાય છે. તેનો સ્ટોક હમેશા તઈયાર રહે છે. માત્ર રોકડા ભાવોના પ્રાઈસ લીસ્ટ મંગાવો અને વેપાર આગલ વધારો.

L. MISTRY

51 BREE STREET, BURGERSDORP, J'BURG.
PHONE 33-4691. BOX 2526.

Telephone : 20951 **177 Grey Street DURBAN.**

Bhagat's Vegetarian Lounge

(Prop: G. L. BHAGAT)

Ghee Sweetmeat Specialists

Receptions and Wedding Parties Catered For

ટેલીફોન: ૨૦૯૫૧ ૧૭૭ ગ્રે સ્ટ્રીટ ડરબન.

ભગત્સ વેજીટેરીયન લાઉંજ

(પ્રોપ્રાયટર: જી. એલ. ભગત)

ઘીની મીઠાઈઓના સ્પેશ્યલીસ્ટ

મેળાવડાઓ, લગ્ન પ્રસંગોએ અમે મીઠાઇઓ પુરી પાડીએ છીએ.

"ઇન્ડિઅન ઓપિનિઅન"

શુક્રવાર તા. ૧૩ જાન્યુઆરી, ૧૯૫૬.

બ્લોમફન્ટીનમાં ભરાયેલી આ-નેશનલ કોંગ્રેસનું પગલું

આફ્રીકાન્સ નેશનલ કોંગ્રેસની વાર્ષીક કોન્ફરન્સ બ્લોમ ફન્ટીનમાં ભરવામાં આવી હતી. તેમાંથી બાન્ટુ વર્લ્ડના રિપોર્ટરને કાઢી મુકવાનું પગલું આફ્રિકાન્સ નેશનલ કોંગ્રેસ માટે ઘણુંજ ખરાબ લેખાય. કોંગ્રેસે આવું પગલું શા માટે ભર્યું તેના કારણમાં એમ લાગે છે કે બાન્ટુ વર્લ્ડ કેટલાક વખતથી આફ્રીકાન્સ નેશનલ કોંગ્રેસ તરફ જોઇએ તેવી લાગણી રાખતું નથી. એનો અર્થ એવો નથી / કે બાન્ટુ વર્લ્ડને કોંગ્રેસની અહીંની લડત ગમતી નથી. કોંગ્રેસના કેટલાક આદર્શો કોંગ્રેસમાં કામ કરનારા કેટલાક માણસો ને પણ રૂચિકર નથી. અને તેથી આવા માણસોને પણ લડતમાંથી દુર કરવામાં આવશે તો કોંગ્રેસ પોતાની પ્રતિષ્ઠા ગુમાવાશે.

આ કારણથીજ, બ્લોમફન્ટીનમાં ભરાએલી કોન્ફરન્સમાં કોંગ્રેસનું પગલું ખરાબ હતું. આ ઉપરથી એમ માલમ પડે છે કે કોંગ્રેસના વિરોધીઓ ને એમ કહેવાની તક મળશે કે કોંગ્રેસ માં કોમ્યુનીસ્ટોનો હાથ છે. પરંતુ એવો વિચાર કરવો એ ખોટું છે. કોંગ્રેસના વિરોધીઓને એવી રીતે બોલવાની પણ આપણે શા માટે તક આપવી જોઈએ? આ બનાવમાં સાચી હકીકત શું છે તે ગુંચવણ ભર્યું છે. પરંતુ એટલું માલમ પડે છે કે બાન્ટુ વર્લ્ડની આફ્રીકાન્સ નેશનલ કોંગ્રેસ તરફ જોઇએ તેવી લાગણી તો નથી જ એમ ટ્રાંસવાલ-ડીસ્ટ્રીકટમાં માલમ પડે છે. કોંગ્રેસના રીપોર્ટો પણ બાન્ટુ વર્લ્ડ એવી રીતે છાપે છે કે જેથી કોંગ્રેસની લાગણી દુખાય છે.

આ બાબતમાં આપણે બે ચીજ યાદ રાખવી જોઇએ. એક તો બાન્ટુ વર્લ્ડ એ કોંગ્રેસનું પત્ર નથી. એટલા ખાતર જે તરફ સચ્ચાઇ હોય તે તરફ લખવાની તેને છુટ અને હક હોવા જોઇએ; જો કોંગ્રેસને પોતાની સચ્ચાઇ ઉપર સંપૂર્ણ ભરોસો હોય તો કોંગ્રેસ તેમજ બાન્ટુ વર્લ્ડ પોત પોતાના વિચારો છુટથી દર્શાવી શકે છે. બીજું એ કે બાન્ટુ વર્લ્ડે કોંગ્રેસ ઉપર જે જે આક્ષેપો મૂક્યા છે, તેથી કોંગ્રેસે બાન્ટુ વર્લ્ડના રિપોર્ટરને કાઢી મૂકયો એ આક્ષેપોનો જવાબ ન કહેવાય.

અમારા મત મુજબ કોંગ્રેસે બાન્ટુ વર્લ્ડના રિપોર્ટરને કાઢી મૂકયો તેથી બાન્ટુ વર્લ્ડે કરેલા આક્ષેપો સાથે વધુ આક્ષેપો કરવાની તેને તક મળે છે. વળી કોંગ્રેસની મીટીંગમાં દુનીયા ના તેમજ દ. આ.ના પ્રતિનિધિઓ આવ્યા હતા. કોંગ્રેસે જ્યારે બાન્ટુ વર્લ્ડના રીપોર્ટરને કાઢી મૂકવાનું પગલું ભર્યું તેથી બીજા પ્રતિનિધિઓ ને પણ ઘણું ખોટું લાગ્યું અને તેઓ બધા પણ કોંગ્રેસના આ જાતના વલણના વિરોધમાં સભા છોડી ચાલ્યા ગયા. આ કારણથી બ્લોમફન્ટીનમાં ભરાયેલી કોન્ફરન્સના હેવાલો કોઇ પણ છાપામાં પ્રસિદ્ધ થયા નથી. આની બાન્ટુ વર્લ્ડને કે બીજા છાપા ઓને ખોટ પડી નથી પણ કોંગ્રેસના મિત્રો તથા કોંગ્રેસમાં રસ લેનારાઓને ભારે ખોટ પડી છે. કોંગ્રેસમાં શું કામકાજ થયું તે તેમને બીલકુલ જાણવા મળ્યું નથી. ઉપરાંત કોંગ્રેસને પોતાને પણ આથી કંઇ લાભ થયો હોય એમ લાગતું નથી. લાભ તો થયો હોય તો એપાર્ટહેડની પોલીસી લાવનારાઓને. કોંગ્રેસ પોતે વાણી સ્વાતંત્ર્યની લડત સામે જેહાદ પોકારે છે જ્યારે કોંગ્રેસ પોતેજ એના સિદ્ધાંત નો ભંગ કરે છે. તે બીજાને યોગ્ય લાગે તેમ કહેવામાં રોકે છે. તે યોગ્ય નથી.

ગમે તે દૃષ્ટિએ આપણે તપાસીએ તો પણ એમાં કોંગ્રેસ પાસે કોઇ બચાવનું સબળ કારણ નથી. વળી આવા બનાવથી કોંગ્રેસને સાથ આપનારાઓ પણ વિચાર કરતાં થઈ જશે અને તેથી કોંગ્રેસની લડતને ધોકો પહોંચશે એવું અમે માનીએ છીએ.

હીંદ અને હીંદીઓ

આફ્રીકામાં વસતા ગોરાઓ આફ્રીકામાં હીંદીઓનું વર્ચસ્વ સ્વીકારવા તઇયાર નથી તેના કારણમાં ગોરાઓ જણાવે છે કે હીંદી ઓ પોતાને સાઉથ આફ્રીકાન્સ નાગ રીક ગણતા નથી. એનું કારણ આપતા ગોરાઓ જણાવે છે કે અહીં વસતા હીંદીઓ હમેશાં અહીંની લડત માં ભારતની મદદ માગે છે.

ઉપર માટે હીંદીઓ પાસે બે સબળ કારણો છે. એક તો ભારતની સરકારે જ હીંદીઓને અહીં મોકલવાની હા પાડી હતી. આથી હીંદી સરકાર ની ફરજ થઇ પડે છે કે આફ્રીકામાં વસતી હીંદી પ્રજાની તેણે દેખરેખ રાખવી જોઇએ. હવે અહીં વસતી હીંદી પ્રજા તરફ જ્યારે સારો વર્તાવ રાખવામાં ન આવતો હોય ત્યારે હીંદી પ્રજાને ભારત સરકારની મદદ માગવા નો પુરેપુરો હક છે. વળી હીંદીઓએ અહી ગુલામ તરીકે શા માટે રહેવું જોઇએ? જેમ ગોરાઓને જે રીતે જીવવાનો હક છે તેજ રીતે હીંદીઓ પણ માનવી છે અને તેમને તેમની રીતે જીવવાનો પુરેપુરો હક છે. અને હીંદીઓને દ. આ. ના નાગરીક થવા નો પણ હક છે. જો એ રીતે હીંદી ઓને દ. આ. ના નાગરીક થવાની ના પાડવામાં આવતી હોય તો હીંદી ઓ ભારત સરકારની મદદ માગે એ વાસ્તવિક છે. જો અહીંની સરકાર એવું ઇચ્છતી હોય કે હીંદીઓએ ભારત સરકારની મદદ ન માગવી તે માટે તેમની પાસે એકજ રસ્તો છે કે અહીં ની ગોરી પ્રજાએ હીંદીઓને અહીંના નાગરિક તરીકે સ્વીકારવા જોઇએ અને ગોરી પ્રજા માટે જે કાયદાઓ અને નિયમો છે તે હીંદીઓને પણ લાગુ પાડવા જોઇએ.

આ ઉપરાંત બીજો પણ એક મુદ્દો છે કે જે ખાસ ચર્ચા તો નથી. આ મુદ્દો બહુ ટુંકાણમાં પણ ઘણી સારી રીતે ડરબનની લીબરલ પાર્ટીના ગોરા મેમ્બર મી. હીલે, ઇન્સ્ટીટ્યુશન ઓફ રેઇસ રીલેશન્સની કોન્ફરન્સમાં ચર્ચ્યો હતો. મી. હીલ્સે જણાવ્યું હતું કે અહીંના હીંદીઓ હીંદ સરકારની મદદ માગતા હોય તો તે માટે હીંદીઓને ઉતારી પાડવા ન જોઇએ. ડો. મલાને વડા પ્રધાન તરીકે ફારેગ થયા પછી જાહેર કર્યું હતું કે રોડેશિયામાં આફ્રીકાનરો તરફ રોડેશીયાની સરકાર નું વલણ જોઇએ તેવું નથી. આફ્રીકાનરો એમ કહે છે કે મી. રોડસે આફ્રીકા-નરોને ત્યાંના હકો આપવા વચનો આપ્યા હતા. રોડેશીયામાં વસતા આફ્રીકાનરો પણ ઘણી બાબતમાં દ. આ.ની સરકારની મદદ માગે છે. જેવી રીતે આફ્રિકાનરો કે દ. આ.થી ત્યાં ગયેલા છે તેઓ તેમના હકો ન જળવાતાં દ. આ.ની સરકારની મદદ માગે છે તેવીજ રીતે હીંદીઓ તેમના હકો ન જળવાતાં ભારત સરકારની મદદ માગે એ તદ્દન વાસ્તવિક છે.

સવાલ એ ઉપસ્થિત થાય છે કે જો હીંદીઓ હીંદ-સરકારને પોતાના હકો માટે અપીલ કરે તે ખોટું હોય એમ અહીંની સરકાર માનતી હોય તો રોડેશિયાના આફ્રીકાનરો દ. આ.ની સરકારને પોતાના હકો માટે અપીલ કરે તે પણ તેટલુંજ ખોટું છે. હવે જો દ. આ.ની હીંદી પ્રજાના હકો માટે હીંદના વડા પ્રધાન શ્રી. નેહરૂ કોઇ પગલાં લે તો તે દ. આ.ની સરકારને અયોગ્ય લાગે તેજ પ્રમાણે રોડેશીયામાં વસતા આફ્રિકાનરોના હકો જાળવવા ડો. મલાન જો કંઇ પગલા લે તો તે પણ તેટલુંજ અયોગ્ય ગણાય. ટુંકમાં દ. આ. ની ગોરી પ્રજા હીંદી પ્રજા માટે જે પરિસ્થિતિમાં મુકાય તેજ પરિસ્થિતિમાં તેઓ રોડેશીયાના આફ્રીકાનરો માટે મુશ્કેલીમાં મૂકાય છે. આથી અહીં વસતી હીંદી પ્રજાને ગોરી પ્રજાએ ઉતારી પાડવી જોઇએ નહિ.

નોંધ

શ્રી મણિલાલ ગાંધીની ફરી લથડેલી તબીયત

ગયા અઠવાડીએ અમે જણાવી ગયા તે મુજબ શ્રી મણીલાલ ગાંધી હજી હોસ્પીટલમાં જ છે. મગજમાંની કોઇ વિકૃતિને લીધે તેમને સતત હેડકી આવ્યા કરે છે. તેઓ પુરેપુરા ભાનમાં નથી. તા. ૭મી થી ૧૦મી સુધીની તેમની તબિયત ખુબજ ચિંતાજનક હતી. નિષ્ણાત દાકતરો સારવાર કરી રહ્યા છે. પ્રવાહી ખોરાક થોડો થોડો લઇ શકે છે. ઉપડેલી હેડકી અટકાવવા દાકતરો તેમના બનતા ઉપાયો કરી રહ્યા છે. અમે અગાઉ જણાવી ગયા તે મુજબ આ પત્રને ચલાવવું મુશ્કેલ થઇ પડયું છે. સાથે સાથે ભારતના સમાચાર મોકલનાર શુભેચ્છક ભાઇનું સ્વદેશમાં અવસાન થયું છે. આથી અમે ભારતના સંપુર્ણ સમાચાર આપી શકતા નથી. આથી અમારી ત્રુટી ઓને વાંચકો ઉદારતાથી નભાવી લેશે એવી અમે ફરી આશા રાખીએ છીએ. સાપ્તાહિક માટે જરૂરી લેખો, સમાચારો, તથા ઇતર સામગ્રી મોકલવામાં વાંચકો અમને મદદ કરશે તો અમે તેમના આભારી થઇશું.

હીંદ રેલ સંકટ નિવારણ માટે

શ્રી ટ્રાંસવાલ યુનાઇટેડ પાટીદાર સોસાયટીનો ફાળો ગયા વખતનો સરવાળો પા. ૨૧૨૯ ० ६

શ્રી ભારત શારદા મંદીર	૨૫	०	०
શ્રી ગાંધી સપ્તાહ પ્રસંગે	૨૫૬	०	०
કુલ સરવાળો	૨૪૧०	०	६

ઉપરની રકમનો રૂ. ૩૧૭૨૫ નો બેંક ડ્રાફ્ટ ભારતના વડા પ્રધાન શ્રી નેહરૂને મોકલી આપવામાં આવ્યો છે. જે જે ભાઇઓએ ઉદાર હાથે જે દાન કર્યું છે તે બદલ હાર્દીક આભાર માનવામાં આવે છે.

ભારત અને રશિયાનો મૈત્રી સંબંધ

—તંત્રી સ્થાનેથી—

આ મહિનામાં રશિયાના વડા પ્રધાન માર્શલ બુલ્ગાનીન અને સામ્યવાદી પક્ષના મંત્રી શ્રી કુશ્ચેવ ભારતની મુલાકાતે આવી ગયા. ભારતમાં વિવિધ સ્થળોએ તેમનો અપૂર્વ સત્કાર થયો છે. ભારતે એ બંને માંધાતાઓનો જે દબદબાભર્યો સત્કાર કર્યો તે જોઇને બંને રૂસી નેતાઓ આશ્ચર્ય મુગ્ધ થઇ ગયા અને ભારતની પ્રજાના તથા ભારતના નેતાઓના તેમણે મુક્ત કંઠે વખાણ કર્યા. તેમણે જુદાં જુદાં સ્થળોએ ભારતની મૈત્રી અને શાંતિની ઝંખના માટે જે ભાષણો કર્યા તે અદેખાં રાષ્ટ્રોને ગમ્યાં નથી. બંને નેતાઓએ પોતાના ભાષણમાં જણાવ્યું છે કે "વિશ્વશાંતિ અને શસ્ત્ર ત્યાગ અને અણુંશસ્ત્રો ઉપર પ્રતિબંધ મુકવામાં સંમત થવા માટે આપણે પશ્ચિમના રાજ્યોને ફરજ પાડવી જોઇએ. અમે શસ્ત્રસ્ત્રો પર પ્રતિબંધ મુકાય અને અણુ તથા હાયડ્રોજન બોંબના ઉપયોગનો નિષેધ થાય તે માટે લડી રહ્યા છીએ. પરંતુ કમનશીબે અમને પશ્ચિમના રાજ્યોનો યોગ્ય સહકાર મળતો નથી. પશ્ચિમના રાજ્યોને આ શસ્ત્રાસ્ત્રોનો નિષેધ ખપતો નથી કારણ કે શસ્ત્રાસ્ત્રોની હરિફાઇથી ઈજારદારોના ખિસ્સાંતર થાય છે. અમે આર્થીક રીતે પછાત રાજ્યોને આર્થીક સહાય કરી ન શકીએ તે માટે અમને શસ્ત્રાસ્ત્રો પાછળ વધારે નાણાં ખર્ચવાની પશ્ચિમના રાષ્ટ્રો ફરજ પાડી રહ્યા છે. અમારો હેતુ અને કાર્ય આ પ્રત્યાઘાતી તત્ત્વોને અણુશસ્ત્રો પર પ્રતિબંધ મુકવા માટે ફરજ પાડવાનો છે.

આગળ ચાલતાં કુશેવે કહ્યું કે તમારા વડા પ્રધાન પંડીત નેહરૂએ સહઅસ્તિત્વના પંચ શીલ તરીકે જગપ્રસિદ્ધ થયેલા પાંચ સિદ્ધાંતો વર્ણવ્યા છે. રશિયાની વિદેશ નીતિ પણ એજ સહઅસ્તિત્વ અને સહસમૃદ્ધિ પર રચાયેલી છે.

કુશેવે કહ્યું કે ભારત અને રશિયા વચ્ચેનો મૈત્રી સંબંધ વધે તેથી ઘણાં બેચેન બન્યા છે. રશિયા અને ભારતની પ્રજા હ્રદય પૂર્વક વિશ્વશાંતિ ઇચ્છે છે રશિયા અને ભારત તો બે બંધુઓ છે. ભારત-રશિયાની મૈત્રી હવે કાયમ રહેવાની છે ભારતના રાષ્ટ્રીય નવનિર્માણમાં રશિયાની પ્રજા સહાય કરવા તઇયાર છે તમારી પાસે માનવ સંખ્યા, બુદ્ધિ, શક્તિ, સાધનો બધુંજ છે પરંતુ માત્ર અનુભવની ખામી છે. તમારા કવિવર રવિન્દ્રનાથ ટાગોર તો રશિયાના મિત્ર છે. એમના અમર સાહિત્યનો રસાસ્વાદ રશિયાની પ્રજા હજી લઇ રહી છે.

ભારતના વડા પ્રધાને પણ સ્પષ્ટ શબ્દોમાં ભારતની નીતિ વ્યકત કરી છે. ભારતને કોઇ જોડાણ ખપતું નથી. જગતમાં શાંતિ સલામતી અને જનકલ્યાણ માટે અમે બધા સાથે સહકાર કરવા માગીએ છીએ. બીજા સાથે મૈત્રી અને સહકાર રાખીએ તેમાં કોઇએ વાંધો લેવો ન જોઇએ. આપણે વિરોધ તો હીંસા અને દુશ્મનાવટનો કરવો જોઇએ જો બધા દેશો પંચશીલના સિદ્ધાંતોનો પ્રમાણિકપણે અમલ કરે તો દરેક સ્થળે શાંતિ અને સહકાર સ્થપાશે. પંચશીલનો એટલોજ અર્થ કે દરેક દેશ પોતાની રીતે વિકસે છતાં બીજા દેશ પ્રત્યે મૈત્રી રાખે. પુરાણા કાળમાં સમ્રાટ અશોકે પણ આ પંચશીલના અને સહઅસ્તિત્વ સિદ્ધાંતોને શીલા લેખો કોતરાવી જાહેર કર્યા હતાં.

અમે કોઇ રાષ્ટ્રની નીતિ સાથે સંમત થતા ન હોઇએ છતાં તેની ટીકા કરતાં નથી. અમે તો હરેક પ્રકારના વિચારો અને મત મતાંતરોને આવકારીએ છીએ પરંતુ અમારો માર્ગ નક્કી કરવાનો અધિકાર અમે અનામત રાખીએ છીએ આ છે પંચશીલનું તત્ત્વ.

ભારત અને રશિયા વચ્ચે થયેલી આ મૈત્રી સ્વાર્થી અને એક હથ્થુ સત્તા ભોગવનાર રાષ્ટ્રોને નજ ગમે એ સ્વાભાવિક છે. ભારતનું હ્રદય તો અનાદિ કાળથી વિશાળ છે. તેણે વિશ્વની તમામ વ્યક્તિઓને પોતાના હ્રદયમાં સ્થાન આપ્યું છે. ભારત ભોળું નથી પણ ઉદાર છે. ભારતની નીતિ અપકારનો બદલે ઉપકારથી વાળવો એવી છે. ભારતે તો તેના ઉદાર હાથ સહકાર અને મૈત્રી માટે લંબાવી રાખ્યા છે તે કોઈને દુશ્મન તરીકે નિહાળતું નથી. ભારતના વડા પ્રધાન તે વિશ્વ ઐકયતા અને શાંતિના પેગમ્બર મહાત્મા ગાંધીજીના સાચા વારસદાર છે. તેઓ તો પ્રેમ અને મૈત્રીના ચાહક છે. પછી ભલે અન્ય રાષ્ટ્રો તેની ટીકા કરે કે નીંદા કરે તેથી તેઓ તેમના સિદ્ધાંતમાંથી હરગીઝ ચળવાના નથી. ભારત પાસે અણુ બોમ્બ કે હાઇડ્રોજન બોમ્બ નથી તેની પાસે તો છે, સત્ય-અહીંસા અને પ્રેમનું અમોઘ બળ.

ભારતની નીતિ જેઓ જલદી સમજી જશે અને પોતાની હઠાગ્રહી કે દુરાગ્રહી નીતિમાં વેળાસર ફેરફાર નહિ કરશે તો પાછળથી પોક મુકીને રોવાનો વખત આવશે. જે રાષ્ટ્રની નીતિમાં લોકકલ્યાણનો-માનવતાનો અને પ્રેમનો સિદ્ધાંત હશે તેજ રાષ્ટ્રની હસ્તી રહેવા સંભવ છે. હિટલર અને મુસોલિનીની જે સ્થિતિ થઇ તેવી સ્થિતિ ન થાય તે પહેલાં સ્વાર્થી અને આપખુદ સત્તા ચલાવનાર રાષ્ટ્રો કંઇક બોધપાઠ લે અને પોતાની નીતિ-રીતિમાં ફેરફાર કરે એવું અમે ઇચ્છીએ છીએ. પ્રભુ! તેમને વેળાસર સદ્‌વિદ્ધિ આપો એટલી અમારી પ્રાર્થના છે.

વેચવાના છે

નવસારી સ્ટેશન રોડ પર, બન્દરમાં તથા સોસાયટીઓમાં મકાન અગર ખુલ્લા પ્લોટ લેવા માટે અગર નેશનલ સેવીંગ્ઝ સર્ટીફીકેટ (આવક વેરાથી મુકત વ્યાજ) ખરીદવા લખો:

એમ. જનાર્દન ભટ્ટ.
Authorised Agent For
Government of India
National Saving Certificate.
બાળા સાહેબની હવેલી,
Navsari, Bombay, India.

બુકકીપીંગ, ઇનકમ ટેક્સ રીટર્ન્સ, લાઇસેન્સીંગ, રેવન્યુ કલીયરન્સ અને ઇનસ્યોરન્સ માટે મળો:

આર. વીઠુલ
૨૧૩ મેકોસા હાઉસ, ૧૭ કમીશનર સ્ટ્રીટ, સેકન્ડ ફ્લોર, ફેરેરાસ્ટાઉન, જોહાનીસબર્ગ, ફોન ૩૩-૧૬૫૪.

K.M.Lodhia & CO.

Manufacturing Jewellers and General Dealers

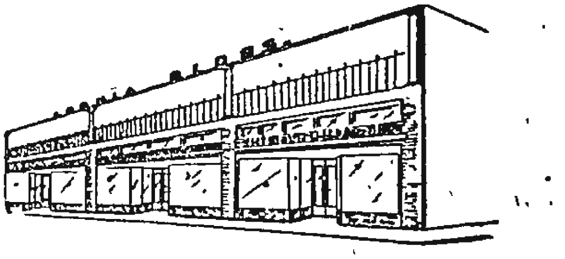

22 ct Jewellery made to order in latest designs

બાવિસ કેરેટ

સોનાના દાગીના ખાસ અમારી જાતી દેખરેખ નીચે અમને અપાયલું કામ સંતોષ પામે એવી રીતે કરીયે છીએ.

નેકલેસ, જુદી જુદી ડીઝાઇનની બંગડી અંકોડા, સાડીની પીન, વીટી બકકલ એરીંગ વીગેરે બનાવીએ છીએ.

106 Prince Edward Street, Durban.

"મુંબઈ રાજયનો સને ૧૯૫૫નો ગણોતા તથા ખેતીવાડીની જમીન બાબતનો કાયદો"

દક્ષિણ આફ્રિકામાં વસતા મુંબઇ રાજયમાં જમીન માલિકી ધરાવતા માણસોને જાણવા યોગ્ય કેટલાક મુદ્દાઓ

(૧) મુંબઇ સરકાર અમુક તારીખ નક્કી કરી સરકારી ગેઝેટમાં પ્રસિદ્ધ કરે તે દિવસથી ઉપરોકત કાયદાનો અમલ થશે.

(૨) સને ૧૯૫૭ના એપ્રિલ મહિના ની પહેલી તારીખને "ખેડુતનો દિવસ" ગણવામાં આવ્યો છે. તે દિવસે જો:

(અ) ગણોતે રાખેલી જમીન ગણોતિયો જાતેજ ખેડતો હોય, અને (બ) જમીન માલીકે સને ૧૯૫૬ના ડીસેમ્બર ની ૩૧મી તારીખે અગર તે આગમચ ગણોત-વહીવટ સમાપ્ત કરવા ગણોતિયા ને સુચના કે નોટીસ નહિ પહોંચાડી હોય, અગર જો તેવી નોટીસ ગણોતિયા ને આપી હોય છતાં પોતાની જમીન નો કબજો લેવા જમીન માલીકે તા. ૩૧મી માર્ચ, ૧૯૫૭ દિને અગર તે અગાઉ મામલતદારને અરજી નહિ કરી હોય,

તો ગણોતિયાએ ગણોતે રાખેલી જમીન તે ઉપરના કોઇ પણ પ્રકારના કાયદેસરના બોજા વગર ગણોતિયાએ જમીન માલીક પાસેથી ખરીદી લીધી છે, એમ ગણવામાં આવશે.

(૩) જો જમીન માલીકને ખરેખર જાતખેડ માટે પોતાની જમીન ગણોતિયા પાસેથી લેવી હોય, તો મોડામાં મોડી સને ૧૯૫૬ના ડીસેમ્બરની ૩૧મી તારીખે અગર તે અગાઉ ચાહે ત્યારે લેખિત સૂચના યાને નોટીસ ગણોતિયા ને પહોંચાડવી જોઇશે અને સાથો સાથ તે નોટીસની એક નકલ મામલત દારને પણ પહોંચતી કરવી જોઇશે. તે ઉપરાંત ગણોતિયા પાસેથી જમીન નો કબજો લેવા માટેની અરજી મામલતદારને મોડામાં મોડી સને ૧૯૫૭ના માર્ચની ૩૧મી તારીખે અગર તે અગાઉ ગમે ત્યારે કરવી જોઇશે.

(૪) "જાતખેડ"ની વ્યાખ્યા એવી કરવામાં આવી છે કે: પોતાની ગણના માટે કે હિસાબે જમીનની ખેડ કરવી. (અ) કાં તો પોતાનીજ જાતમહેનતથી. (બ) અગર તો પોતા નાજ કુટુમ્બના કોઇ પણ માણસની જાતમહેનતથી. (ક) અગર તો જેમને રોકડ અથવા વસ્તુના રૂપમાં મહેનતાણું આપીને પરંતુ જેમનો જમીનના પાક માં ભાગ નહિ રાખ્યો હોય એવા નોકરો મારફતે અગર મજુરો કામે લગાડીને કાં તો પોતાની કે પોતાના કુટુમ્બના કોઇ પણ માણસની અંગત દેખરેખથી.

મજકુર જાતખેડ માટેની જમીન કાં તો એકજ ગામની સરહદમાં આવેલી હોવી જોઇશે, અગર તો તે એવી રીતે આવેલી હોવી જોઇશે કે તેનો એક ટુકડો બીજા ટુકડાથી પાંચ માઇલથી વધુ અંતરે નહિ હોય, અગર તો તે એકજ જથે આવેલી હોવી જોઇશે.

(૫) જો જમીન માલીક સગીર હોય, અગર વિધવા હોય, અગર શારીરિક કે માનસિક ખોડખાંપણ વાળો હોય, અગર લશ્કરી દળમાં સેવા કરતો હોય, તો તેની પરિસ્થિતિ બદલાયાની એક વર્ષની મુદતમાં "જાતખેડ" માટે પોતાની જમીન પોતાને હસ્તક કરવા માટે ગણોતિયાને સૂચના યાને નોટીસ પહોંચાડવી જોઇશે, અને મામલતદારને અરજી કરવી જોઇશે.

(૬) ગણોતિયાનો વહીવટ રદ કરી પોતાની "જાતખેડ" માટે જમીન પોતાને હસ્તક કરવા માટેના જમીન માલીકના હકને નીચેની શરતો લાગુ પડશે, કે:

(અ) જે તારીખે નોટીસ આપી હોય અને જે તારીખે નોટીસની મુદત ખલાસ થતી હોય, તે તારીખે જમીન માલિક પાસે પોતાની કોઇ પણ બીજી જમીન નહિ હોય, અગર તો બીજી કોઇ પણ જમીનની જાતે ખેતી જમીન માલિક નહિ કરતાં હોય, તો તો ૪૮ એકર જરાયત જમીન, અગર ૨૪ એકર કયારી કે ભાતની જમીન, અગર ૧૨ એકર કાયમી પીતની બાગાયત જમીન સુધીનો કબજો મેળવવાનો જમીન માલિકનો હક રહેશે.

(બ) જો જાતખેડની ૪૮–૨૪–૧૨ એકર જમીનથી ઓછી જમીન સદરહુ જમીન માલીકના કબજામાં હશે, તો મજકુર "સીલીંગ એરીયા" સુધીની જમીનનો કબજો મેળવવાનો તેનો હક રહેશે.

(ક) જે જમીનનો કબજો મેળવવા નો જમીન માલિકનો હક છે, તેની ખેતીની આવક જ તેના નિર્વાહનું મુખ્ય સાધન હોવું જોઇશે.

(ડ) ગણોતે આપેલી જમીન સરકારી દફતરે સને ૧૯૫૨ના જાન્યુઆરીની પહેલી તારીખે, અગર તો તે તારીખ થી તે તા. ૧૫મી જુન ૧૯૫૫ સુધી ના સમય દરમ્યાનમાં કાં તો જમીન માલિકના પોતાના નામ ઉપર, અગર તો તેના બાપદાદાના નામ ઉપર, અગર તો જો તે સંયુક્ત કુટુમ્બનો માણસ હોય, તો સંયુક્ત કુટુમ્બની કોઇ પણ વ્યક્તિના નામ ઉપર નોંધાયેલી હોવી જોઇશે.

(ઇ) એકજ જમીન માલિકના ઘણા ગણોતિયા હોય, તો જે ટુંકી મુદતના ગણોતિયા હશે, તેમનો જ ગણોત વહીવટ રદ કરી શકાશે.

(૭) ગણોતિયા પાસેથી "સીલીંગ એરીઆ" યાને ૪૮–૨૪–૧૨ એકર સુધીની જમીનનો કબજો મેળવવાના જમીન માલિકના જાતખેડ માટેના હક ને નીચે મુજબની મર્યાદા છે:

(અ) ગણોતિયાને જે જમીન ગણોતે આપેલી હોય, તેના અર્ધા ક્ષેત્રફળથી ઓછી જમીન ગણોતિયા પાસે રહી જાય, એવી તેનો ગણોત વહીવટ રદ થઇ શકશે નહિ.

(બ) જમીનના ભાગલા પડી જાય એવા પ્રકારે ગણોતિયાનો ગણોત વહીવટ રદ કરી શકાશે નહિ.

(ક) જો ગણોતિયો સહકારી-ખેડુત-મંડળીનો સભ્ય હોય, તો જ્યાં સુધી તે તેનો સભ્ય રહેશે, ત્યાં સુધી તેનો ગણોત વહીવટ રદ થઇ શકશે નહિ.

(ડ) અર્ધા ક્ષેત્રફળ જેટલી જમીન ગણોતિયા પાસે રહે તે જમીન જમીન માલીકથી પોતાની જાતખેડ માટે પણ કોઇ પણ વખતે ગણોતિયા પાસેથી છોડાવી શકાશે નહિ, અને તેનું ફાળે પડતું ગણોત કેટલું આપવું તે મામલત દાર નક્કી કરશે.

(૮) કોઇ પણ વખતે કોઇ પણ ગણોતની જમીનનો ગણોત-વહીવટ ગણોતિયો આપ મેળે યાને વોલન્ટરી સરેન્ડર જમીન માલીકને સોંપી શકશે, પરંતુ તેવી સોંપણ લેખિત હોવી જોઇએ અને તેની ઉપર મામલતદારની મંજુરી કે સહી હોવી જોઇશે. આમ આપમેળે ગણોતિયાએ જમીન માલીક ને કબજે સોંપેલી જમીનની મર્યાદા પણ "સીલીંગ એરીયા" યાને ૪૮–૨૪–૧૨ એકર જમીન સુધીની જ રહેશે. વધુ જમીનની વહેંચણી સરકાર અન્યને કરશે.

(૯) સને ૧૯૫૫ના જુનની ૧૫મી તારીખથી કોઇ પણ વ્યક્તિથી કાં તો માલીક તરીકે, અગર તો ગણોતિયા તરીકે, અગર તો થોડેક ભાગે માલીક તરીકે અને, થોડેક ભાગે ગણોતિયા તરીકે, "સીલીંગ એરીયા" યાને ૪૮–૨૪–૧૨ એકરથી વધુ જમીન ધારણ કરી શકાશે નહિ, પરંતુ તા. ૧૫–૬–૫૫ અગાઉ જેની પાસે "સીલીંગ એરીયા"થી વધુ જમીનની માલીકી હોય અને જેની તે "જાત ખેડ" કરતો હોય, તે જમીન માલીક ને ઉપલી મર્યાદા લાગુ પડશે નહિ.

(૧૦) સને ૧૯૫૨ના જાન્યુઆરીની પહેલી તારીખ અગાઉ જે જમીન માલીક પાસે ૯૬ એકર જરાયત કે ૪૮ એકર કયારી કે ૨૪ એકર બાગાયત જમીનથી (અર્થાત્ સીલીંગ એરીયાથી બમણી જમીનથી) વધુ જમીન નહિ હોય, તેને તેટલે સુધી ની જમીન–ગણોતિયાએ તા. ૧–૧–૫૨ થી તે સને ૧૯૫૫નો કાયદો અમલમાં આવે તે દરમિયાનમાં આપ મેળે છોડી દીધી હોય છે–પોતાની પાસે રાખવાનો હક રહેશે અને તેનાથી વધારાની જમીન ગણોતિયાએ આપ મેળેજ છોડી દીધી હોય, તો પણ સરકાર સ્વાધીન થશે.

(૧૧) જે ખેડુત નહિ હોય તેને, જે ખેડુત હોય, પરંતુ કાં તો માલીક તરીકે અગર ગણોતિયા તરીકે અગર બન્ને તરીકે સીલીંગ એરીયાથી ઓછી નહિ હોય એટલી જમીન ખેડુતો હોય, તેને, અગર જે ખેતીવાડીનો મજુર નહિ હોય તેને કોઇ પણ જમીન વેચાણથી, બક્ષિસથી, બદલાથી, બક્ષિસ થી, બદલાથી, ગણોતપટથી કે કબજે મળે એવા ગીરોખતથી આપી શકાશે નહિ, પરંતુ અમુક શરતો વશાત્ તેવાં વેચાણ, બક્ષિસ, બદલા, ગણોત પટા કે ગીરો થવા દેવાનો અધિકાર કલેકટરને કે સરકારે નીમેલા અમલદારને રહેશે.

(૧૨) "સીલીંગ એરીયા"ની મર્યાદા માં રહીને ખેડુતો માંહો માંહે જમીન નાં ખરીદી-વેચાણ કરી શકશે, પરંતુ તે સોદો મામલતદાર સમક્ષ નોંધાવવો પડશે અને તેની કીંમત જમીન મહેસુલ ના ૨૦, પટથી ઓછી નહિ અને ૨૦૦, પટથી વધુ નહિ એવી હોવી જોઇશે.

(૧૩) જમીન કયાં આવેલી છે, તેમાંથી કેવો પાક નીપજે છે, પછાત પ્રદેશની જમીન છે કે કેમ? વગેરે બાબતો ધ્યાનમાં લઇને "સીલીંગ એરીયા"માં અગર જીવન નિર્વાહની ૧૬ એકર જરાયત કે ૮ એકર કયારી યા ૪ એકર બાગાયત જમીનની મર્યાદા માં વધારા ઘટાડા કરવાનો કાયદેસર અધિકાર સરકારનો રહેશે.

(૧૪) સને ૧૯૫૭ના એપ્રિલની પહેલી તારીખ પછી દરેક ગામડે ગામડે જાહેર નોટીસ કાઢીને તથા પ્રત્યેક જમીન માલિકને તેમજ પ્રત્યેક ગણોતિયાને વ્યક્તિગત નોટીસ આપી ને ખેતીવાડીની જમીન અંગેની ન્યાયાધીશી યાને ટ્રિબ્યુનલ નિર્મેલ સ્થળે ને સમયે સર્વે જમીન માલીકો ને, ગણોતિયાઓને અને લાગતા વળગતા અન્ય માણસોને પોતાની સમક્ષ બોલાવીને બધાની રજુઆત ધ્યાનમાં લઇને તથા અન્ય બાબતોની તપાસ કરીને જમીનની ખરીદ કીંમત નક્કી કરશે અને તે મુજબ તે કીંમત ભરપાઇ કરીને ગણોતિયો જમીનનો માલિક બની શકશે.

(૧૫) ગણોતિયાએ નહિ ખરીદી હોય તેવી જમીન, જે તેના માલિકને સુપ્રત નહિ થઇ શકે એમ હોય તે,

સરકાર સ્વાધીન બની જશે અને તેની વહેંચણી નીચેના અનુક્રમે થશે:

(૧) ખેતીવાડીના મજુરો તથા જમીન વિહોણા માણસો તથા નાના નાના ખાતેદારોની બનેલી સહકારી-ખેડુત-મંડળી;

(૨) ખેતીવાડીના મજુરો;

(૩) જમીન વિહોણા માણસો;

(૪) નાના નાના ખાતેદારો;

(૫) કારીગરો તથા જેમની પાસે જીવનનિર્વાહ પૂરતી ૧૬-૮-૪ એકર જમીનથી ઓછી હોય એવા ખેડુતોની બનેલી સહકારી-ખેડુત-મંડળી;

(૬) જે કારીગર હોય તથા જેની પાસે જીવનનિર્વાહ પુરતી જમીન નહિ હોય તે ખેડુત;

(૭) અન્ય પ્રકારની સહકારી-ખેડુત-મંડળી;

(૮) જેની પાસે જીવન-નિર્વાહ પુરતી જમીનથી વધુ જમીન હોય, પરંતુ સીલીંગ એરીયાથી ઓછી હોય એવા ખેડુત;

(૯) જે ખેડુત નહિ હોય, પણ જે ખેતીનો ધંધો કરવા ચાહતો હોય તે.

(૧૬) સને ૧૯૫૭ના એપ્રિલની પહેલી તારીખ અગાઉ જે જમીન માલિકને પોતાની જમીન વેચી દેવી હોય, તેણે તે જમીનની વાજબી કીંમત નક્કી કરવા ટ્રિબ્યુનલને અરજી કરવી જોઇશે અને ટ્રિબ્યુનલે ઠેરવેલી કીંમતે તે જમીન પ્રથમ તેના કબજેદાર ગણોતિયાને અને તે પછી ઉપરોક્ત ક્રમવાર સંસ્થા તથા વ્યક્તિઓને તે જમીન વેચી શકાશે.

(૧૭) જે જમીન માલિક પાસે જીવનનિર્વાહ પૂરતી ૧૬-૮-૪ એકર જમીનથી ઓછી જમીન હોય, જે તેણે ગણોતે આપેલી હોય અને ગણોતની આવકસહિતની તેની કુલ વાર્ષિક આવક રૂ. ૧૫૦૦, પંદર સો રૂપીયાથી વધુ નહિ હોય, તેની જમીન આપો આપ તા. ૧લી એપ્રિલ, ૧૯૫૭ દિને ગણોતિયાએ ખરીદી લીધી છે, એમ ગણવામાં આવશે નહિ. જો તે જમીન માલિકની કુલ્લે વાર્ષિક આવક રૂ. ૧૫૦૦, થી વધારે છે, એવો પ્રશ્ન ઉપસ્થિત થાય, તો કાં તો મામલતદાર નો નિર્ણય-અને જો અપીલ કરી હોય, તો કલેકટરનો નિર્ણય-છેવટનો ગણાશે. આમ જે મુક્તિ અપાય છે, તેને સરકારી ગેઝેટમાં સૂચના માને નોટીસ પ્રસિદ્ધ કરીને રદબાતલ કરવા નો સરકારને અધિકાર છે.

જસમતભાઈ નાનાભાઈ, મણિલાલ ગલાલ.—મંત્રીઓ.

ટ્રાંસવાલ હિંદુ સામાજીક પરિષદ (મળેલું)

ટ્રાંસવાલમાં ભરાનાર પહેલી હીંદુ સામાજીક પરિષદનું પ્રાથમિક વિચાર કાર્ય લગભગ પુરૂં થવા આવ્યું છે. પરિષદ માટેનું આંદોલન સર્જવા માટે શ્રી ટ્રાંસવાલ હીંદુ સેવા સમાજ દ્વારા વિવિધ વ્યવસ્થિત સંસ્થાઓને ત્રણ પરિપત્રો મોકલવામાં આવ્યા હતાં અને એ સંસ્થાઓએ મોકલેલા પાંચ પાંચ પ્રતિનિધિઓની બે વિચાર-વિનિમય સભાઓ બોલાવવામાં આવી હતી. આ પ્રસંગે પરિપત્ર નં ૧ માં રજુ થયેલા વિવિધ મુદ્દાઓ પર વિસ્તૃત ચર્ચા થઈ હતી. એમાંના ઘણા ખરા મુદ્દાઓનો સિદ્ધાંતમાં સ્વીકાર થયા બાદ પરિષદ ભરવાનું કાર્ય આગળ ધપાવવા માટે અને વિવિધ પ્રશ્નોની વિસ્તૃત સમાલોચના કરી ઠરાવો તઇયાર કરવા માટે એક હીંદુ જનતાની પ્રતિનિધિ રૂપ સમિતિ નીમવામાં આવી હતી.

પ્રતિનિધિઓએ વિષય વિચારણામાં સક્રિય ભાગ લીધો હતો અને વિશિષ્ઠ ફાળો આપ્યો હતો એ હકીકતની નોંધ લેતાં એમ કહી શકાય કે આ પરિષદ મેળવવાની ભુમિકા હવે તઇયાર થઇ ગઇ છે.

ટ્રાંસવાલમાં શરૂ થયેલ આ આંદોલનને નાટાલ અને કેપની હીંદુ જનતામાં પણ રસ જાગૃત કર્યો છે. ટ્રાં. હીંદુ સેવા સમાજના કાર્યકરોને ત્યાંથી કેટલાક ઉત્સાહ પ્રેરક પત્રો પણ મળ્યા છે, અને માહીતી પુછાઇ રહી છે. આ પરિષદ ભરવાનો મુખ્ય હેતુ હીંદુ જનતાનું ધાર્મીક, સામાજીક અને સાંસ્કૃતિક સંગઠન સાધવા માટે એ પ્રશ્નમાં રસ ધરાવતાં વિવિધ મંડળો તેમજ વ્યકિતગત વિચારકો અને વિદ્વાનોનો સહકાર પ્રાપ્ત કરવાનો છે, એટલે આ પરિષદની પ્રાથમીક વિચારણામાં ભાગ નહિ લઇ શકનાર બંધુઓને અને ભગિનિઓને થોડા માસ દરમીયાન ભરાનાર ટ્રાંસવાલ હીંદુ સામાજીક પરિષદે કરવાના નિર્ણયોના વિચાર ભૂમિકારૂપ પરિપત્ર નં ૧ અત્રે રજુ કરવામા આવે છે.

આસરે ૭૦ વર્ષ પહેલાં ટ્રાંસવાલમાં હીંદુ વસવાટ શરૂ થયો ત્યારથી આપણી હીંદુ કોમે ઘણાયે તડકા છાંયડા જોયા છે, ઘણાયે કડવા મીઠા અનુભવો કર્યા છે, અને તેના પરિપાક રૂપે મંડળો સ્થાપી સેવાનાં વિવિધ ક્ષેત્રમાં પ્રવેશ કર્યો છે. રાષ્ટ્રપિતા મહાત્મા ગાંધીજીના સમયથી તેણે રાજકીય કે સામાજીક પ્રવૃત્તિમાં ભાગ લીધો છે અને તેનો લાભ સ્વદેશ કે દક્ષિણ આફ્રિકાની હીંદી કોમને આપ્યા કર્યો છે.

બેશક ટ્રાંસવાલની હીંદુ કોમમાં દેશ પ્રેમ છે, કોમ સેવાની ભાવના છે, ત્યાગવૃત્તિની ધગશ છે; અને ટ્રાંસવાલ વાસી હીંદુઓની આર્થીક સહાયથી સ્વદેશમાં અને અત્રે થયેલાં વિવિધ લોકોપયોગી કામોમાં—શાળાઓ, છાત્રાલયો, માર્ગો, વાચનાલયો, શિષ્યવૃત્તિઓ, સ્મશાનો, સભાગૃહો, વગેરેમાં—તેનું તાદશ દર્શન થાય છે. આ દષ્ટિએ હીંદુ કોમની સામાજીક સેવા ભારે ગણનાને પાત્ર છે.

ટ્રાંસવાલમાં આજે ઘણાંયે જ્ઞાતિ-મંડળો, સામાજીક સંસ્થાઓ અને ગ્રામમંડળો વિવિધ ક્ષેત્રમાં કોઇ ને કોઇ પ્રવૃત્તિ કરી રહ્યાં છે. તેથી તેઓની પ્રતિષ્ઠા જુદાં જુદાં સંબંધ ધરાવતાં વર્તુળોમાં ઠીક ઠીક પ્રસરી છે. પરિણામે સ્વદેશનાં કેટલાયે ગામડાંઓ અને સંસ્થાઓ તથા દક્ષિણ આફ્રીકાના અન્ય પ્રાંતવાસીઓ ઘણીયે વાર પોત પોતાનાં સાર્વજનિક કામો પાર પાડવા માટે માટે ટ્રાંસવાલ તરફ દષ્ટિ ફેંકે છે.

શ્રી ટ્રાંસવાલ હીંદુ સેવા સમાજ આ બધી પ્રવૃત્તિ પ્રત્યે ગૌરવપુર્ણ નેત્રે નિહાળે છે, અને વિવિધ મંડળો અને સેવાકાર્ય કરનાર સજ્જનોને અભિનંદન પાઠવે છે એ સાથે સાથે આપણી કોમ એથીયે વિશેષ આગે કદમ કરનારી પ્રવૃત્તિમાં ઝંપલાવે એ જોવાની તેની હાર્દીક અભિલાષા છે.

હવે આપણી હીંદુ કોમ આ દેશમાં લગભગ સ્થિર થઇ ચુકી છે એમ નિ:સંદેહ કહી શકાય. હવે આપણાં મોટા ભાગનાં સાંસારિક કામો આ દેશમાં જ થાય છે. આપણે સ્વદેશથી દુર રહેતા હોવાથી. હવે આપણો વસવાટનો દેશ દક્ષિણ આફ્રીકા જ બન્યો હોવાથી, આપણે પાશ્ચિમાત્ય સુધારા વચ્ચે રહેતા હોવાથી, અને આપણી સામે પ્રતિપળે નવી નવી પરિસ્થિતિ ઉભી થતી હોવાથી આજે આપણી સમક્ષ કેટલાક જટિલ સામાજીક અને સાંસ્કૃતિક પ્રશ્નો ઉભા થયા છે અને તેનો સંતોષકારક ઉકેલ માગી રહ્યા છે.

આ પ્રશ્નો સાથે આપણું ભાવિ સંકળાયેલું હોવાથી ટ્રાંસવાલની હીંદુ જનતાએ તેનો તોડ કાઢયે જ છુટકો છે.

૧. આપણે વિવિધ પ્રજાઓ વચ્ચે રહી પેટ ગુજારો કરીએ છીએ. આપણી સાથે ભારતના અન્ય પ્રાંતના હીંદુભાઇઓ પણ વસે છે. વિદેશમાં આપણે આપણી જન્મભુમિના પ્રતિનિધિઓ, તેની પ્રતિષ્ઠાના રક્ષકો છીએ. એ દષ્ટિએ વિચારતાં આપણી તેઓ પ્રત્યે શી ફરજ છે એ વિચાર આપણને સ્ફુરે છે ખરો?

૨. આપણી કોમમાં જોઇએ તેવું સામાજીક સંગઠન નથી. આપણે જ્ઞાતિકાર્ય કે અનુકુળ સામાજીક કાર્ય કરી સંતોષ માની લઇએ છીએ. પણ હીંદુત્વના સંગઠન માટે આપણાં હૃદયમાં ચિનગારી પ્રગટતી નથી. આપણે ભલે આપણાં જ્ઞાતિકાર્યો કરીએ; પણ ટ્રાંસવાલમાં આપણે બધાં હીંદુત્વનું ગૌરવ લઇએ, એક સંગઠિત કોમ તરીકે ઉભા રહીએ અને દરેક કામ સુકેન્દ્રિત રીતે અને સુવ્યવસ્થિત રીતે કરીએ તો ઠીક એવું શું આપણને નથી લાગતું?

૩. આપણું ચારિત્ર્ય એ આપણી મુડી છે. એ સત્યને દષ્ટિ સમક્ષ રાખી આપણે આપણું જીવન ઘડતર કરીએ, અને દક્ષિણ આફ્રીકાના સાંસ્કૃતિક વિકાસમાં આપણો સંગીન ફાળો આપીએ એ વસ્તુ ઉત્તમ છે એમ આપણને નથી લાગતું? એ ઉત્તમ આદર્શનો આપણે સ્વીકાર કરીએ તો આપણે આપણું ચારિત્ર્ય નિષ્કલંક બનાવવું ઘટે, આપણી કુરૂઢિઓ અને કુરિવાજો, દુર્વ્યસનો અને અન્ય સામાજીક બદીઓ ઘટે એ જોવા માટે આપણે કંઇક સક્રિય પ્રવૃત્તિ કરવી ઘટે છે એમ આપણને નથી લાગતું?

૪. આપણી વિવિધ પ્રવૃત્તિમાં એક સૂર નથી. આપણા લગ્ન સમારંભો, આપણા ભોજન-સમારંભો, આપણી શાળાઓના અભ્યાસક્રમો, આપણી સામુદયિક પ્રાર્થનાઓ, આપણા પ્રાર્થના દિનો, આપણી અંત્યેષ્ટિ ક્રિયાઓ અને ધાર્મીક વિધિઓ, આપણા સામાજીક વ્યવહારો-વિવાહ. લગ્ન, પુર્નલગ્ન, આંતરજ્ઞાતિ લગ્ન, વિધર્મ લગ્ન, લગ્ન નોંધ અને છૂટા-છેડા વગેરે બાબતોમાં આજે આપણો શા વિચાર ધરાવીએ છીએ એ પ્રશ્ન પણ સ્ફુરે છે. હીંદુત્વના સંગઠન સાથે આપણી સાચી પ્રગતિ સંકળાયલી છે એ વાત આપણે સ્વીકારીએ તો આપણે આ પ્રશ્નોનો ફડચો કરવા માટે કોઇ વિચાર કરવો જરૂરી છે કે નહિ?

૫. આપણી કોમમાં ઉદારતા છે, ત્યાગની ભાવના છે. પણ અમારાથી એક ઉણપ તરફ આપનું લક્ષ ખેંચ્યા વગર નથી રહેવાતું. આપણે છુટે હાથે દાન આપ્યાં છે ખરાં, પણ અન્ય કોમો પાસે નિરાશ્રિત ફંડો, અનાથાશ્રમો, છાત્રાલયો, વૃદ્ધજનગૃહો આરોગ્ય ગૃહો (કલનીકો) ટ્રસ્ટ ફંડો, શિષ્યવૃત્તિ ફંડો જેવું આપણી પાસે કંઇ છે ખરૂં? નાટાલમાં કેટલાક હીંદુ ધનિકો ટ્રસ્ટ ફંડો દ્વારા સેવા કાર્ય કરે છે. ટ્રાંસવાલમાં એવું કશું નજરે પડે છે શું? આ દેખીતી ત્રુટી ટાળવાનો હવે સમય પાકયો છે કે નહિ?

૬. આ દેશની ગૌરાંગ, કાળી અને રંગીન પ્રજામાં આપણા દેશની સંસ્કૃતિ અને આપણા ધર્મ સંબંધી ભારે અજ્ઞાન પ્રવર્તે છે. બીજી બાજુથી કેટલીક વ્યકિતઓમાં તો આપણું તત્વજ્ઞાન અને ધર્મજ્ઞાન પ્રાપ્ત કરવાની ભારે ધગશ જન્મી છે. આપણે આ પ્રજાઓ સમક્ષ સાહિત્ય-સામગ્રી વિના

(અનુસંધાન ૨૨ પાને)

અમારી નવી ચાલુ વાર્તા

ધુપ સુગંધ

લેખક: સોપાન

પૂર્વકથા: વંશપરંપરાગત ઉતરી આવેલી ખાનદાનીના પ્રતીક સમા ધર્મપરાયણ ને મૃદુ સ્વભાવના હરિવલ્લભ ને કૈલાસબાને માધવી નામની એકની એક પુત્રી છે. કોઠેક વર્ષ પહેલાં અશોક નામનો પુત્ર ગુમાવ્યો છે ને તે પછી માધવી ઉપર જ જીવનની સર્વ આશાઓ કેન્દ્રિત થઇ છે. માધવી માતાપિતાના વારસાને દીપાવનારી મુગ્ધ કન્યા છે, તરલિકા એની નિકટની મિત્ર છે. કોલેજમાં સૌનું ધ્યાન ખેંચતો ને પોતાના જીવન વિષે રહસ્ય ઉભુ કરતો કમલનયન નામનો વિદ્યાર્થી છે. એ કવિ, નટ, દિગ્દર્શક છે, મસ્તીથી જીવે છે. કોલેજના સમારંભ માટે કમલેશે એક ગીતનાટિકા લખી છે, કોઇ પાસેથી સાંભળ્યું છે કે માધવીનો કંઠ મીઠો છે, એ તેને નાયકવૃંદમાં રહેવાનું આમંત્રણ આપે છે, આ પરિચયથી એની સુતેલી લાગણીઓ જાગૃત થઇ જાય છે ને મનથી મુંઝાતી એ ઘેર આવે છે, માતાપિતા એના વેવિશાળની વાત કરતા હોય છે ને એ પહોંચે છે, માધવીને અસ્વસ્થ જોઇ તેઓ ચીંતાતુર બને છે, માધવી મુંઝવણ છુપાવી શકતી નથી, બીજે દિવસે એવી જ માનસીક સ્થિતિમાં તે કોલેજમાં જાય છે. મીરાંનું એક ભજન એ ગાય છે ને કમલેશ પણ તેના ઉપર મુગ્ધ બને છે. સૌને લાગે છે કે બંને પ્રેમમાં ખેંચાયાં છે. માતાપિતા એના વેવિશાળ ની ચીંતામાં આગળ વધ્યાં છે. માધવી પ્રસન્ન મુંઝવણ અનુભવતી ઘેર આવી છે. હવે એ મનના ભાવો દબાવે છે. આ બાજુ માધવીનું ગીત સાંભળ્યા પછી કમલેશ પોતાની નાટિકા નહિ ભજવવાનું નક્કી કરે છે. એમાંથી લાગણીનો સંઘર્ષ પેદા થાય છે. માધવી હીંમત ભેર પ્રેમને માર્ગે આગળ ધપે છે.... / હવે આગળ વાંચો

પ્રકરણ ચોથું

(ગતાંકથી ચાલુ)

માધવી માટે હવે શાંત રહેવાનું મુશ્કેલ હતું. નાટીકાનું વસ્તુ હતું પ્રેમનું, અંત હતો વિયોગ માં. સ્ત્રીના નહિ, પુરૂષના સમર્પણ ની કથા હતી. છેલ્લુ ગીત અત્યંત કરૂણ હતું, માધવીના કંઠમાં એ ઘૂંટાવા લાગ્યું:

'જીવન પા હજી નયન ઉઘાડે.
સખ્યા કંયમ પથરાયે?
અમૃતનાં કુલડ ને ક્યારે,
કોઇ ઝેર સીંચી પીવરાવે,
રે, કોઇ ઝેર સીંચી પીવરાવે.

માધવીની આંખો ભીની બની ગઇ. એ ત્યાંથી ઉભી થઇ. એની નજર સામે કમલેશ દેખાયો. એ બુલંદ સૂરે ગાતો હતો:

'મહા તોફાન ઘુમે અંતરમાં,
કોઇ કહેશો ક્યાંથી આવે!'

માધવી બધું ભુલી ગઇ. સાચે જ કમલેશ કોઇ ભયાનક વેદના ભોગવતો હોય એવી લાગણી એના સમગ્ર હૃદય માં વ્યાપી ગઇ. કમલેશ દુઃખી છે, જખ્મી છે એવો ભાવ તો મનમાં પડેલો જ હતો, આ નાટિકાએ અને સવિશેષ છેલ્લા ગીતે એના હૃદયને ખળભળાવી મૂક્યે.

બરાબર આ વખતે જ પિતાજીનો સંદેશો આવ્યો: 'મધુભાઇનો કુમાર આવ્યો છે.'

માધવી તત્કાળ સ્વસ્થ થઇ ગઇ. આંખો લુછી અરિસામાં જોયું, એ પછી મોં ધોઇ લીધું ને આંખમાં પાણી છાંટ્યું. મુખ ઉપર કૃત્રિમ સ્મિત લાવી એ દીવાનખાનામાં પહોંચી. કુમારે હસીને એનું સ્વાગત કર્યું. હરિવલ્લભ બોલ્યા: 'મધુભાઇ ને એમનું કુટુંબ દિવાળીની રજાઓમાં નૈનિતાલ જાય છે, આપણને સાથે આવવાનું આમંત્રણ આપવા કુમાર આવ્યો છે.'

'અમારે તો કોલેજનું નાટક છે ને?' માધવી સંકોચ સાથે બોલી.

'એ તો મેં કહ્યું. એ કહે છે, તે પછી જઇશું. મૂંઝાવાનું નથી, તારી ઇચ્છા હશે તો જ જઇશું. અમને તો હવે કંઇ જોવાનો લોભ રહ્યો નથી. તું એક દિવસ કહેતી હતી ને એ બાજુ જવું છે. નૈનિતાલ, રાણી ખેત, આલ્મોરા, કૌસાનીની વાતો ઉપેન્દ્રભાઇ પાસેથી સાંભળીને તું ખુશ થઇ ગયેલી તે યાદ છે?'

માધવીને તે ક્ષણે તો યાદ નહોતું, પરંતુ તરત જ સ્મરણ જાગ્રત થઇ ગયું. એ બોલી: 'ઇચ્છા તો અત્યારે જ થઇ જાય છે, પણ બે દિવસ પછી કહું તો?'

'ચાર દિવસ પછી.' કુમાર હસીને બોલ્યો. માધવીનું મન હળવું થયું. કુમારે પૂછ્યું: 'કમલેશનું જ નાટક હશે.'

માધવીએ હા પાડી.

'એ સરસ લખે છે......પણ તેં એને રંગમંચ ઉપર જોયો છે?'

'ના'

'બાપુજી,' હરિવલ્લભ તરફ જોઇને કુમારે કહ્યું. 'આજન્મ કવિ, નાટ્યકાર ને નટ છે. આ બધી કલાઓ એને સહજ છે.'

'તને રસ છે આ બધામાં?' હરિવલ્લભે પૂછ્યું.

'જોવાનો, જાણવાનો ને માણવાનો.' હસીને કુમારે કહ્યું.

માધવીનું અંતર આનંદથી પુલકિત બની ગયું.

'તું નાટકમાં ઉતરવાની છે?' કુમારે પૂછ્યું.

'ના, ગાયકવૃંદમાં રહેવાની છું.'

'ત્યારે તો આવવું જ પડશે. બાપુજી તમે પણ આવજો.'

'તારાં બાને નાટકો બહુ પસંદ નથી.' હરિવલ્લભ બોલ્યા.

'એમને આ બધી છુ...ટ નહિ ગમતી હોય.' કુમારે કહ્યું.

'ગમતુ તો મને પણ નથી, પરંતુ આ જમાનામાં તેનો વિરોધ કેમ કરી શકાય? સુખથી જીવવું હોય તો યુગના કેટલાક પ્રવાહો સ્વીકારી લેવા જોઇએ.'

'પણ આમાં તો બાને પણ આનંદ જ આવશે. બીજા કશા ખાતર નહિ તો માધવીને સાંભળવા પણ તમારે બંનેએ જવું જોઇએ.'

'માધવી બે દિવસ પછી કહેશે.' હરિવલ્લભે કહ્યું.

'માધવી તો આ સમાચારથી નાચી ઉઠશે એમ મેં ધાર્યું હતું.'

'નાચી જ ઉઠી છું.' માધવીએ હસીને કહ્યું ને ઉમેર્યું: 'નાચવા પહેલાં ગાવાનું છે ને?'

'મીરાંનાં ગીતો ગાવાનાં છે? કૈલાસબાએ પુછ્યું.

'ના, ના, નાટકમાં હોય તે.' માધવી બોલી.

'તેં પાઠ લીધો છે?' કૈલાસબાએ પૂછ્યું.

હરિવલ્લભ હસીને બોલ્યા: 'આવાં નાટકોમાં નૃત્ય ને અભિનય કરનારા ઓ જુદા ને ગાયકો પણ જુદા હોય. માધવી ને બીજાઓ તો મંચની એક બાજુ બેસશે ને માત્ર ગાશે જ.'

'તો તો સારૂં.' કૈલાસબાએ સંતોષ અનુભવ્યો.

'કેમ, હું નાટકમાં ઉતરૂં તે તમને ન ગમે?' માધવીએ પુછ્યું.

'એવું તે કોઇને ગમતું હશે?' કૈલાસબાએ સહજ રીતે જવાબ આપ્યો. હરિવલ્લભે પરિસ્થિતિ સંભાળી લીધી:

'જમાનાને અનુસરીને હવે બધું ગમાડી લેવું જોઇએ.'

> **હરિવલ્લભ બોલ્યા: 'આ દુનીયા માટે અમે હવે નકામાં બનતાં જઈએ છીએ.'**

'જઇશું.' હરિવલ્લભ પ્રસન્નતાથી બોલ્યા. માધવીના મુખ ઉપર સંતોષ ની રેખાઓ ફરી વળી.

કુમારે થોડી વારે વિદાય લીધી. માધવી તેને દરવાજા સુધી વળાવી આવી. હરિવલ્લભ આ દરમિયાન વિચારમાં ડુબી ગયા. માધવી માટે આ કુમારનું જ સૂચન કૈલાસબા કરતાં હતાં ને? માધવી આવી તેનો એમને ખ્યાલ ન રહ્યો. માધવીને થયું, પિતાજી નાટક વિષે વિચારે છે. એ બોલી: 'તમને ગમશે બાપુજી, નાટક સરસ છે, બહુ કરૂણ છે.'

હરિવલ્લભ ચમકી ગયા. એ બીજા જ વિચારોમાં હતા છતાં બોલ્યા: 'તેં વાંચ્યું છે?'

'હમણાં જ વાંચ્યું તમને આપું?'

હરિવલ્લભ તરત જવાબ આપી શક્યા નહિ. મૂંઝવણ ટાળવા એમણે ઘડિયાળ સામે જોયું ને કહ્યું: 'ઉપેન્દ્રભાઇ હવે આવવા જોઇએ.'

માધવીએ પણ ઘડિયાળ સામે જોયું. કૈલાસબા એ વખતે દીવાનખાનામાં દાખલ થયાં. બોલ્યા: 'શું કહ્યું કુમારને?'

ત્યાં દરવાજાની ઘંટડી વાગી. હરિવલ્લભ બોલ્યા: 'ઉપેન્દ્રભાઇ આવી ગયા.'

માધવી ઉભી થઇ દરવાજા તરફ ગઇ. કૈલાસબા પણ ઉઠ્યાં. બારણું ઉઘડ્યું ને પ્રસન્ન મુખે ઉપેન્દ્ર તથા મનોરમા દાખલ થયાં. પ્રથમ હરિવલ્લભ અને પછી કઇલાસબા તરફ જોઇ એમણે નમસ્કાર કર્યા. માધવીને કહ્યું: 'ભોજન પછી ભજન મળશે ને?' માધવીએ સ્મિતથી સંમતિ આપી.

ઉપેન્દ્રને મનોરમા આવ્યાં હોય ને માધવીનું ચિત્ત બીજા જ કોઇ પ્રદેશમાં ઘુમતું હોય એવું આજે પહેલી જ વાર બનતું હતું. હરિવલ્લભ તો થોડીવાર નાં જ પોતાની ચિન્તાઓમાંથી મુક્ત થઇ ગયા હતા અને કઇલાસબાના મન ઉપર તો કશો ભાર જ નહોતો એટલે એ બંને ઉપેન્દ્ર–મનોરમાના સહવાસને આનંદથી માણી શકતાં હતાં. માધવી જોઇએ તેવો રસ લઇ શકતી નહોતી. જમતાં જમતાં ઉપેન્દ્ર એક વાર ટકોર પણ કરી: 'માધવી હવે મોટી થઇ ગઇ હોય એમ લાગે છે એમ થાય છે કે એનું નામ હવે ગંભીર રાખીએ.'

સૌ હસી પડયાં.

ભોજન પછી હળવી વાતો શરૂ થઇ. આરંભમાં તો દેશ–દુનીયાનું રાજકારણ ડહોળાયું, પછી પ્રજાકીય સરકાર ઉપર ધ્યાન ગયું, અંતે સામાજીક પરિસ્થિતિનુ અવલોકન શરૂ થયું. ઉપેન્દ્ર એક નવી વાત કરી, ચાર દિવસ પહેલાં એક બ્રાહ્મણ કન્યાએ માતાપિતાની વિરૂદ્ધ જઇ એક ખ્રિસ્તી યુવક સાથે લગ્ન કર્યાં અને બંને ઘર છોડી નાસી ગયા: આ સાંભળી હરિવલ્લભના ચહેરા ઉપર ખેદ વ્યાપી ગયો. તેઓ બોલ્યા:

'હવે નીતિ કે સંસ્કાર જેવું કંઇ રહ્યું જ નથી.'

'મેં સાંભળ્યું છે કે છોકરો ઘણો સારો છે.' ઉપેન્દ્ર બોલ્યા.

'ગમે તેવો સારો હોય, પરંતુ કયાં બ્રાહ્મણ કુટુમ્બના સંસ્કાર ને કયાં ખ્રિસ્તીના! જમાના પ્રમાણે માણસ નાના વાડાઓમાં ન રહે, બહુ બહુ તો જ્ઞાતિની બહાર જાય. જો કે હું તો એ પણ પસંદ નથી કરતો, પરંતુ આ રીતે બીજા ધર્મમાં, પ્રાંતમાં કે દેશમાં જવું એ તો અરાજકતા જ છે. લગ્નની પવિત્ર ભાવના જ હવે ભૂંસાવા લાગી છે.'

ઉપેન્દ્ર આ દલીલોનો જવાબ આપી એમ સાબિત કરવા પ્રયત્ન કર્યો કે પુખ્ત વયનાં યુવક–યુવતીઓના લગ્ન પ્રશ્નમાં વડીલોએ માત્ર સલાહકાર જ રહેવું જોઇએ ને આખરી નિર્ણય એમના ઉપર છોડવામાં જ વ્યક્તિ ને સમાજની સલામતી છે. યુગ પલટાની સાથે બધું પલટાવું જોઇએ, પરંતુ હરિવલ્લભ ઉપર આ વિચારોની કશી અસર થઇ હોય એમ દેખાયું નહિ.

આ બાબતમાં કે બીજી કોઇ બાબત માં એકબીજાને સમજાવવાનો પ્રશ્ન તો કદી ઉપસ્થિત થતો જ નહિ, એવી ગંભીરતાથી વાત પણ થતી નહોતી. અધોક કલાક પછી તેઓ આ પ્રકરણ પુરૂં કરી બીજી વાતે ચઢતા હતાં. ત્યાં કઇલાસબાએ પુછ્યું:

'એ બ્રાહ્મણ કન્યાના માતાપિતાએ પછી કર્યું શું?'

'શું કરે?' ઉપેન્દ્રે હળવી રીતે કહ્યું: 'બે દિવસ આંસુ સાર્યાં, ઉપવાસ કર્યા, માથાં પછાડ્યાં, સગાં સંબંધી ને સમાજમાં બદનામી વહોરી, જીવતર ધૂળમાં ગયું એમ બોલ્યાં...બીજું થાય પણ શું?'

'મને લાગે છે કે એમનું જીવવું જ હવે મિથ્યા છે. મનુષ્ય કંઇ એકલા ખોરાક ઉપર જીવતો નથી, સ્નેહ ને સામાજીક પ્રતિષ્ઠા એના જીવનમાં રસ પૂરે છે.. એ ગયા પછી જીવવાનો અર્થ પણ શો?' હરિવલ્લભ કંઇક ઉશ્કેરાટથી બોલી ગયા.

'થોડા દિવસમાં બધું ભુલાઇ જશે.' ઉપેન્દ્રે કહ્યું.

'ભુલાય તો શું? પણ એમ કહો કે ઉંડા જખમ ઢાંકી રાખીને બીચારાં જીંદગી પૂરી કરી નાખશે.' હરિવલ્લભે કહ્યું.

'તમને બહુ જ લાગી આવ્યું જણાય છે.' મનોરમા સહાનુભૂતિથી બોલી.

'મને તો થાય છે કે ઇશ્વર માતા પિતાને ખોળે એવાં બાળકો મૂકતો જ ન હોય તો સારૂં.'

'હવે બીજી વાત કરો' હરિવલ્લભ નો વેદનામય ચહેરો જોઇ કઇલાસબા બોલ્યા. ઉપેન્દ્રને મનોરમા સમજી ગયાં. માધવીના ચહેરા ઉપર પણ પિતાજીનું દુઃખ જોઇ દુઃખ વ્યાપી ગયું.

ઉપેન્દ્રે તરત જ વાતનું વહેણ બદલ્યું. બીજો અર્ધો કલાક પસાર થયો ને હરિવલ્લભને રસ આવે એવી વાતો પણ થઇ, પરંતુ એમનું ચિત્ત પેલી વેદનામાંથી મુક્ત થયું જ નહિ. તેઓ હસતા હતા, વાતો પણ કરતા હતા, પરંતુ બધા જ જોઇ–જાણી શકતાં હતાં કે બ્રાહ્મણ-કન્યાના માતાપિતાના દુઃખનું પ્રતિબિંબ પડ્યું.

અંતે ઉપેન્દ્ર અને મનોરમાએ હસીને વિદાય લીધી. જતાં જતાં ઉપેન્દ્ર કહ્યું: 'મન હળવ કરજો દુનીયા તો જેમ ચાલે છે તેમ ચાલ્યા જ કરશે.'

હરિવલ્લભે હસીને જવાબ આપ્યો: 'આ દુનીયા માટે અમે તો હવે નકામાં બનતાં જતાં હોઇએ એમ લાગે છે.'

ઉપેન્દ્ર ને મનોરમા ગયાં. હરિવલ્લભ 'શ્રી હરિ' એવા ઉદ્ગાર કાઢતા સોફા ઉપર વિચારમાં બેસી રહ્યા. માધવી એમનો ચહેરો અત્યંત સહાનુભૂતિથી જોઇ રહી ને થોડીવાર એજ સ્થિતિ ચાલુ રહેતાં એની આંખો ભીની બની ગઇ.

કઇલાસબા બોલ્યા: 'આમ માધવી સામે જુઓ.'

હરિવલ્લભે એ તરફ જોયું. તરત જ મુખની રેખાઓ બદલાઇ ગઇ. પ્રેમ ભર્યા સ્વરે બોલ્યા. આવું હોય, બેટા?'

અને માધવીનું મુખ મલકયું,-મનની ગુંગળામણ દુર થતી હોય એમ આંખ માંથી આંસુ ખરી ગયા.

ગૃહિણી માટે

અમૃત પાક

એક શેર ઘઉનો લોટ લઇને પાશેર ઘીમાં મોહણવો. ગરમ પાણીથી બાંધી કઠણ મુઠીયા બાંધવા અને ધીમે તાપે ઘીમાં તળીને લાલ બદામી રંગના કરવા. ગરમ ગરમ જ નાની ખાંડણી માં ધીમે હાથે ખાંડી પીત્તળની ચાલણી માં ચાળીને ચુરમુ કરવું. ૭ શેર ખાંડની પાંચ તારી ચાસણી કરવી અને થાળીમાં ઠારવું ઉપર બદામ પિસ્તા એલચી ચારોળી વિગેરે નાખી ઠરવા દેવું. ઘણા ઉપર ઘી પણ રેડે છે. પછી ચકતા પાડવા.

પુષ્પા હરીભાઈ ઘેલા.

ઘર ઉપયોગી

ઉકળતા પાણીમાં ચા નાખી એને પાંચ મીનીટ બાદ ગાળી શિશામાં ભરી રાખો આ પાણીથી કાંચ અરીસા સાફ થશે.

★

અજમાવો

(૧) કબજીયાતથી બચવા માટે ઉજાગરા ન કરો. (૨) ગળામાં બળતું હોય તો પાણીના કોગળા કરો. (૩) ખાધેલું પચતું ન હોય તો લીંબુના પાણીમાં મીઠુ મેળવી પી જાવ. (૪) શરીરમાં બેચેની જણાય કે કંટાળો આવતો હોય ત્યારે ગરમ દુધમાં થોડુ ગરમ ઘી મેળવી પી જાવ. (૫) શકતી વધારવા માટે જમ્યા પછી નિચેનું શરબત બનાવી પી જાવ. થોડી વરીયાળી, પાંચ બદામ, થોડી ખસખસ અને ચાર મરીના દાણા પાણીમાં પલાળી પછી ખુબ વાટી પાણીમાં ભેગું કરી કપડાથી ગાળી ખડી સાકર નાખી પીવું. ઘણા એમાં થોડું દુધ પણ નાખે છે. મગજને ઠંડક આપશે અને શરીરની ખોટી ગરમી દુર કરશે. (૬) આંખની નબળાઇ માટે શીર્ષાસન કરો.

રજુ: ન. ના. દેસાઇ.

બેનોને નવી વાનગીઓ નીચેના શિરનામે મોકલવા વિનંતી. છે

'Indian Opinion',
P. Bag, Durban.

પરચુરણ

—ફટકાની સજા નાબુદ કરતાં સરકારી પ્રસ્તાવને ભારતીય લોકસભાએ બહાલી આપી છે. રાજસભાએ એના ગયા અધિવેશનમાં બહાલી આપી હતી.

—ભારતીય પાર્લામેન્ટમાં પ્રશ્નોત્તરી સમયે જણાવાયું છે કે પ્રાથમિક શિક્ષણ ફરજીયાત બનાવતા કાનુનો ૧૮ રાજ્યો પાસ કરી ચુકયા છે.

—અમેરીકાના પ્રમુખ આઇઝન હોવર ના નિમંત્રણથી બ્રિટનના વડા પ્રધાન સર એન્થની ઇડન ચાલુ માસમાં વોશીંગ્ટન જનાર છે.

—રશિયા જુદાં જુદાં સોળ રાષ્ટ્રોનું એક સંઘ રાષ્ટ્ર છે. એમાં જુદી જુદી ૬૦ પ્રજાઓ વસે છે. એમના ધર્મ સંસ્કૃતિ અને ભાષા ભિન્ન ભિન્ન હોવા છતાં પાંત્રીસ વર્ષથી એક ઝંડા નીચે પ્રગતિ થઇ રહી છે.

—સ્વીડનનાં ભારત ખાતેના પહેલા સ્ત્રી એલચી તરીકે શ્રીમતી આલ્વા માયરડલની નીમણુંક થઇ છે.

લગ્ન

જોહાનીસબર્ગના કુવેડ઼ નિવાસી શ્રી ગોપાળભાઇ જમાભાઇ પટેલના ચિ. રણછોડભાઈના લગ્ન, કલીપટાઉનના ટોંબરવા નિવાસી શ્રી શાંતીલાલ પી. પટેલની પુત્રી ચિ. શરદબેન સાથે તા. ૧૮-૧૨-૫૫ને રવિવારે શ્રી ઉમિયા શંકર જોષાકરના શુભ હસ્તે તેમના નિવાસસ્થાને ધાર્મીક વિધિ અનુસાર ઘણીજ સાદાઇથી થયા હતા.

બે અઠવાડીક પંચાંગ

વાર	ખ્રીસ્તી ૧૯૫૬ જાન્યુઆરી	હીંદુ ૨૦૧૨ પૌષ	મુસલમાન ૧૩૭૫ હીજરી જ.ઉ. અવલ જ.ઉ.આખર	પારસી ૧૩૨૫ ખોરદાદ	સુર્યોદય ક. મી.	સુર્યાસ્ત ક. મી.	ધાર્મીક તહેવારો–ઉત્સવો
શુક્ર	૧૩	વદ ૩૦	૨૯	૧૪	૫–૦૪	૭–૦૨	
શની	૧૪	સુદ ૧	૩૦	૧૫	૫–૦૫	૭–૦૧	મકર સંક્રાંતિ
રવી	૧૫	,, ૨	૧	૧૬	૫–૦૫	૭–૦૧	પંચક બેઠા કરિદિન
સોમ	૧૬	,, ૩	૨	૧૭	૫–૦૬	૭–૦૦	પંચક વિનાયકી ચતુર્થી
મંગળ	૧૭	,, ૪	૩	૧૮	૫–૦૬	૭–૦૦	,,
બુધ	૧૮	,, ૫	૪	૧૯	૫–૦૭	૭–૫૯	,,
ગુરૂ	૧૯	,, ૬	૫	૨૦	૫–૦૭	૭–૫૯	,,
શુક્ર	૨૦	,, ૭	૬	૨૧	૫–૦૮	૭–૫૮	પંચક ઉતર્યા
શની	૨૧	,, ૮	૭	૨૨	૫–૦૮	૭–૫૮	
રવી	૨૨	,, ૯	૮	૨૩	૫–૦૯	૭–૫૮	
સોમ	૨૩	,, ૧૦	૯	૨૪	૫–૦૯	૭–૫૭	પુત્રદા એકાદશી શિવમાર્ગી
મંગળ	૨૪	,, ૧૧	૧૦	૨૫	૫–૧૦	૭–૫૬	(સુભાષચંદ્રનો જન્મદિન ૧૮૯૭)
બુધ	૨૫	,, ૧૨	૧૧	૨૬	૫–૧૦	૬ ૫૬	
ગુરૂ	૨૬	,, ૧૩	૧૨	૨૭	૫–૧૧	૬–૫૫	ભારત પ્રજા સત્તાક દિન

જાપાની પ્રજાની સંસ્કૃતિ

(ઉમિયાશંકર જોખાકર જોબર્ગ.)

આપણા ધર્મપુસ્તકોમાં આપણને ધર્મ તરીકે જે ઉપદેશ મળે છે તે તો જાપાનના લોકોના હંમેશના વ્યવહારોમાં અને વર્તનમાં જોવા મળે છે. એમનું વ્યાવહારિક જીવન એવું છે કે જેને આપણે જાપાનનો રાષ્ટ્રધર્મ ગણાવી શકીએ. જાપાની લોકોમાં કેવા ઉચ્ચ સદ્‌ગુણો ભરેલાં છે તે જોઈએ:

સત્ય

જાપાનમાં કોઈ જુઠું તો બોલતું જ નથી. એટલે ત્યાં 'સત્ય બોલવું' એવું શિક્ષણ આપવાની જરૂર જ નથી. ત્યાં બધાં જ સાચું બોલે છે. સ્વાર્થ ખાતર પણ તેઓ જુઠું કદિ બોલતા નથી.

અહિંસા

જાપાનીઓ સંપુર્ણ અહિંસક છે. ત્યાં કોઈ કદાપિ કોઈનું ખુન કરતું નથી. સરકારને પણ કોઈ દિવસ ગોળીબાર કરવો પડતો નથી. કોઈ કોઈને પેટમાં ચપ્પુ હુલાવી દેતું નથી. આપણા દેશમાં તો 'વર્તમાન પત્રો'માં દરરોજ ખુન અને મારા મારીનાં સમાચારો વાંચવામાં આવે છે.

ચોરી

જાપાનમાં ચોરી કે લુંટના બનાવ બનતા જ નથી. ત્યાંની પોલીસકોર્ટમાં આવા કેસો ભાગ્યેજ આવે છે. જો આવો કેસ કોઈ વખત આવે તો ગુનેગારને ભારે શિક્ષા કરવામાં આવે છે. ત્યાં કોઈ પણ પરદેશી ચોરી કે લુંટ ફાટની બીક વગર ઘરનાં બારણાં ખુલ્લાં મૂકી નિર્ભય રીતે રહી શકે છે. ત્યાં સી. આઈ. ડી. પોલીસ રાખવાની જરૂર પડતી નથી. રસ્તામાંથી, ટેક્સીમાંથી કે રેલ્વેમાંથી કોઈને કોઈ વસ્તુ જડે તો તે પોલીસ સ્ટેશને મોકલી આપે છે. પોલીસ ખાતુ રેડિયો મારફત મળેલી વસ્તુની જાહેરાત કરે છે, અને તેના માલિકને પહોંચાડે છે.

દગો

આપણા ભારતમાં તો દગો કરવો એ સામાન્ય વ્યવહાર થઈ પડયો છે. જ્યારે જાપાનમાં કોઈ દગો કરતું જ નથી. ત્યાં દુધ, માખણ, અનાજ વગેરે વસ્તુઓમાં કોઈ કદિ ભેળસેળ કરતું નથી. વજનમાં કોઈ ઓછું આપતું નથી સાધારણ માણસો, તવંગર, ગરીબ, નાના કે મોટા દરેકની સાથે એકજ ભાવ રાખવામાં આવે છે.

ઈર્ષા કે નિંદા

જાપાની લોકો કોઈની ઈર્ષા કે નિંદા કરતા જ નથી. વેપારી બીજા વેપારી સાથે કદિ ઈર્ષા કરતો નથી. બીજો વેપારી વધુ કમાતો હોય તો તેમાં તે આનંદ માને છે.

ક્રોધ

જાપાની લોકોને ક્રોધ કરતાં આવડતુંજ નથી. કોઈ નોકર ભુલથી શેઠનું પાંચદશ હજારનું નુકસાન કરી નાખે તો પણ શેઠ ગુસ્સે થતા નથી. ઘરનો નોકર ઘરમાં રકાબી પ્યાલા ભાંગી નાખે અથવા બીજી રીતે નુકસાન કરે તો પણ શેઠ કે શેઠાણી ગુસ્સે થતા નથી. કોઈ વખત બે મોટરો સામસામી અકસ્માતની અણી ઉપર આવી પડે તો પણ ડ્રાઈવરો મોટરો ઉભી રાખી એકબીજાને નમન કરી માફી માગી ચાલ્યા જાય છે. પણ એકબીજા ઉપર ગુસ્સે થતા નથી. જાપાની બાળકો પણ કદાપિ ગુસ્સો કરતાં નથી. એમને ગાળ દેતાં તો આવડતુંજ નથી. પ્રતિકુળ સંજોગોમાં કંઈ કહેવું પડે તો "કેવો મૂરખ છે" એમ કહે છે. આ મોટામાં મોટી ગાળ છે. આ શબ્દની સાંભળનારને ઘણી જ અસર થાય છે.

અપરિગ્રહ

જાપાની લોકો જરૂર સિવાય કોઈ વસ્તુ ખરીદ કરી સંગ્રહ કરતા નથી. જાપાની કુટુમ્બની કોઈ વ્યક્તિ ધનવાન હોય કે ગરીબ હોય તો પણ બે કે ત્રણ જોડથી વધારે કપડાં ખરીદ કરતાં નથી, ત્યાં ધનવાનો પણ સ્વતંત્ર મોટરો રાખતા નથી. રાજ્યની મોટરોને પોતાની જ મોટરો માની તેનો ઉપયોગ કરે છે. બેંક સિવાય ભાગ્યેજ કોઈના ઘરમાં તિજોરી જોવા મળે છે. એજ રીતે જીવન ઉપયોગી કોઈ પણ વસ્તુનો કોઈ સંગ્રહ કરતુ નથી.

વિવેક

વિવેક અને સભ્યતા એ તો જાપાની લોકોનો અતિ મહત્વનો ખાસ ગુણ છે. "વનો વેરીને પણ વશ કરે" આ કહેવત જાપાનીઓએ બહુ સારી રીતે જીવનમાં ઉતારેલી છે. એક સાધારણ નોકર શેઠનું કંઈ કામ કરે તો શેઠ તેનો આભાર માન્યા વિના ન રહે. વેપારી વર્ગ પણ ઘરાકો સાથે ખુબ વિવેકથી વર્તે છે.

કરકસર

જાપાનીઓને કોઈ પણ વસ્તુનો બગાડ થાય એ ગમતું નથી. બસો પાંચસો માણસની જમણવારમાં બશેર પાંચશેર એંઠવાડ પણ જોવા મળે નહિ. દરરોજની રસોઈ એવી ચોકસાઈથી બનાવવામાં આવે છે કે રસોઈ જરાપણ વધે નહિ કે બગાડ થાય. વધેલી વસ્તુ ગટરમાં ફેંકી દેવાનો પ્રસંગ આવતોજ નથી. આપણે ભારતવાસીઓમાં કરકસરનો ગુણ તો જોવા મળતોજ નથી. આપણા જમણવારોમાં કેટલો બગાડ થાય છે?

P.O. Box 2156 Tel. Add.: "Bhaisons" Phone: 28298

K. HARIBHAI

(ESTABLISHED 1905)

Wholesale Produce and General Merchant.

Importer of all kinds of Eastern Produce.

We buy all kinds of S.A. Produce for Cash.

Special offer of the following best quality Imported goods. (Open Stocks)

		per lb.		per lb.
No. 1.	Oily Toordhall	1/3	1/Grade Loose Tea ...	1/3
"	Chana dhall	11d.	Severdhani Sopari	7/-
Pure	Chanaflour	1/-	S.B. Nuts No 2.	2/6
"	Urad Flour ...	1/7	Jeera	2/-
	Urad Dhall ...	1/3	Variari (Soomph)	2/-
	Moong Dhall	1/1	Mustard Seeds	2/-
	Whole Moong	6d.	Methi Seeds	1/3
	Whole Urad ...	6d.	Whole Dhana	1/3
	Special Peadhall	10d.	Jaggory (Gor)	1/3
	Ordinary Peadhall	7d.	Pure Chillie Powder ...	3/-
	Egyptian Rice	10d.	Pure Haldi Powder ...	2/-
	Whole Bk. Masoor	7d.	Cocoanuts (Fresh Watery)	
	Masoor Dhall Red	1/-	47/6 per bag of 75	
	Tamarind (Amli)	3/3	ALL ORDERS TO ACCOMPANY CASH	

Prices f.o.r. Durban.

We are Stockists of all varieties of Dried Beans.

We supply best Natal Ginger—Price on application.

Prompt attention given to Country orders.

Trade inquiries invited.

Note our Add.: 81 Victoria St., DURBAN.

લગ્ન પ્રસંગો માટે

અમને મળો.

સુરતી જમણના અમે સ્પેશ્યલીસ્ટ છીએ.

શ્રી કેપીટનની અંગત દેખરેખ નીચે યુનીયનના અને રોડેસીયાના કોઈ પણ ભાગમાં તમારે મુકામે આવી રસોઈ કરવાનો અમે કન્ટ્રાકટ લઈશું.

કેપીટન્સ બાલ્કની હોટેલ

(ધી કોર્નર મીઠાઈ હાઉસ)

ગ્રે અને વિકટોરીયા સ્ટ્રીટના ખુણાપર – ડરબન.

ફોન નંબર ૨૩૪૧૪ ટેલીગ્રામ: KAPITAN.

Phone 332651 P.O. Box 1549 Tel. Add ENBEEDEE

MASTER BROS.

(PTY) LTD.

33 West Street, JOHANNESBURG.

MANUFACTURERS OF LADIES' & GIRLS' STRAW & FELT HATS

WHOLESALE MERCHANTS & DIRECT IMPORTERS

HOUSE FOR KEEN CASH PRICES

રેશમી તેમજ સુતરાઉ કાપડ, વુલન જર્સી, વુલ, બાળકો માટેનો જાત જાતનો માલ, ઘર વપરાશ માટે તેમજ લગ્નાદિ પ્રસંગોએ શણગાર માટે રીબન વગેરે માટે અમારે ત્યાં પ્રથમ તપાસ કરવા ભલામણ છે.

માસ્ટર બ્રધર્સ (પ્રો.) લીમીટેડ

૩૩ વેસ્ટ સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગ.

બોકસ ૧૫૪૯.

ટ્રાંસવાલ હીંદુ સામાજીક પરિષદ (મળેલું)

(૧૮માં પાનાનું અનુસંધાન)

મુદ્દે રજુ કરવાનો વિચાર કરીએ એ શું આવશ્યક નથી?

૭. આપણે આપણા ઘણા ખરા પ્રશ્નોની તોડ આપણને અનુકુળ આવે એમ કાઢ્યો છે, પણ સમસ્ત હીંદુ જનતાની દૃષ્ટિએ આપણે કશો વિચાર કર્યો છે ખરો? આપણે વ્યક્તિગત રીતે મળ્યા હોઇશું પણ ટ્રાંસવાલની હીંદુ જનતાની પ્રતિનિધિરૂપ કોઇ પણ પરિષદ ભરી આપણે આપણા પ્રશ્નો ચર્ચા છે ખરા? આપણી પ્રવૃત્તિમાં હીંદુ જનતાનો અવાજ રજુ થાય એવું કોઇ કાર્ય આપણે હાથ ધર્યું છે ખરૂં?

આ પરિપત્ર તો આપણા કેવળ થોડા બળતા પ્રશ્નો પ્રત્યે અંગુલિનિર્દેશ કરે છે. પણ બીજા ઘણાયે પ્રશ્નો આપની દૃષ્ટિએ વિચારણાને પાત્ર છે એમ આપને લાગે એ સંભવિત છે.

શ્રી ટ્રાંસવાલ હીંદુ સેવા સમાજ આ પરિપત્ર પર આપનો પ્રત્યાઘાત શો છે એ જાણવા ઉત્સુક છે. 'ટ્રાંસવાલ હીંદુ સામાજીક પરિષદ' ભરવી એ વસ્તુ શ્રી ટ્રાં. હિ. સેવા સમાજની સામાન્ય સમિતિએ સિદ્ધાંતની દૃષ્ટિએ સ્વીકારી છે. આપ શું ધારો છો? સામાજીક પરિષદ ભરાય તો આપ કયા વિષયોની ચર્ચા કરવા ઇચ્છશો?

"શ્રી ટ્રાંસવાલ હીંદુ સામાજીક પરિષદ" વહેલી તકે ભરવાની અમારી ઇચ્છા છે. તો આપ કૃપા કરી આપના મંડળની સભા ભરીને અને આપને ત્યાં કોઇ હીંદુ મંડળ ન હોય તો એકાદ કામચલાઉ સમિતિ નીમીને આપના વિચારો પહેલી તકે પાઠવો એવી અમારી નમ્ર વિનંતી છે. હીંદુ કોમની પ્રગતિમાં રસ લેનાર વિચારક સજ્જનો અને સન્નારીઓને પણ પોતાના વિચારો અમોને પાઠવવાનું આમંત્રણ આપવામાં આવે છે.

આ. સો. જોશી,
પ્રમુખ
મગનલાલ ભગુભાઈ,
ગોવીંદભાઇ નાગરજી.
મંત્રીઓ
ટ્રા. હીંદુ સેવા સમાજ.

આ પરિપત્ર ઉપર પણ કેટલાક મંડળોમાં વિસ્તૃત ચર્ચા થઇ હતી અને સમાજને પોતપોતાના વિચારો મોકલવામાં આવ્યા હતા. તેમજ શ્રી ગાંધી હોલમાં ભરાયેલી પ્રતિનિધિ સભાઓમાં રજુ કરવામાં આવ્યા હતા. હવે પરિષદની સફળતા બેશક પરિપક્વ અને પુર્ણ વિચારણા માગી લ્યે છે, એટલે ટ્રાંસવાલ ઉપરાંત કેપ અને નાટાલનાં વસતાં સજ્જનો અને સન્નારીઓને પણ આ પરિપત્રમાં રજુ થયેલી પ્રશ્નમાળા પ્રત્યે પોતપોતાના વિચારો શ્રી ટ્રાંસવાલ હીંદુ સેવા સમાજના મંત્રીઓને (જેઓ સામાજીક પરિષદના માનદ્-મંત્રીઓ તરીકે પણ કામ કરી રહ્યા છે) પો. બોક્સ ૭૫૩૦, જોહાનીસબર્ગને સિરનામે વહેલી તકે મોકલી આપવા નમ્ર આમંત્રણ કરવામાં આવે છે.

Phone 22905 Tel. ADD.: "GANDABHAI"

The Home Of
INDIAN SWEETMEATS.

G. C. Kapitan & Son
Vegetarian Restaurant

Upcountry customers are requested to send their POSTAL ORDER with their orders.

Write For Price List.

બહારગામના ગ્રાહકોને ખાસ સુચના

ઓર્ડર સાથે પોસ્ટલ ઓર્ડર મોકલવા મહેરબાની કરવી. મીઠાઇની કીંમત ઉપરાંત નીચે મુજબ પોસ્ટેજ ઉમેરવા વિનંતી છે.

નો. રોડેશીયા શી. ૧-૦ રતલે., સધન રોડેશીયા ૯ પેની રતલે. યુનીયનમાં ૩ પેની રતલે.

પ્રાઇસ લીસ્ટ મંગાવો

154 GREY STREET,
DURBAN.

તાજું ઉમદા ફ્રુટ

ડરબનનું ટકાઉ આદુ ૮ પેની રતલ, મોટી કળીનું લસણ ૧૦ પેની રતલ, પાપડ નં.૧, શી. ૧૦-૦ ૧૦૦. નં. ૨, શી. ૮-૦ ૧૦૦. પોસ્ટેજ જુદું.

કપુરી અને ચેવલી પાન બજાર ભાવ પોસ્ટેજ જુદું. બાસ્કીટ શી. ૧૦-૬ ડઝન; લાંબી અને સ્કવેર બાસ્કીટ શી. ૧૬ ડઝન.

કાંદા, બટેટા (આલુ) હમેશાં હમારે ત્યાંથી મળશે

રોડેસીયા, ન્યાસાલેન્ડ અને બેલજીયન કોંગોના ઓરડરો ઉપર પુરતું ધ્યાન આપી કોઈ પણ વસ્તુ પરમીટ કઢાવી મોકલશું.

All prices subject to Market fluctuations.

A. KADER & Co., (PTY) LTD.
WHOLESALE FRUIT MERCHANTS
P. O. Box 251. DURBAN.

એટલું તમે જાણો છો કે કેનેડાની વિશ્વ વિખ્યાત કંપની

સન લાઇફ ઓફ કનેડા

ઉપરોક્ત કંપનીના હમો સત્તાવાર એજન્ટ છીએ.

ઉપરાંત

દક્ષિણ આફ્રીકાની વરિષ્ઠ અદાલતની કેપ ઓફ ગુડ હોપ પ્રોવીન્સીયલ ડીવીઝનના સરકાર તરફથી નીમાયેલા અંગ્રેજી તથા ગુજરાતી ભાષાન્તરકાર છીએ તેમજ અત્રેની ઇમીગ્રેશન અંગેનું કોઈ પણ જાતનું કામકાજ વિના વીલંબે ત્વરીત ગતીએ થઈ શકે છે.

1. Wherever there is a particular Life Assurance Problem a Sun Life of Canada Plan can solve it.
2. Prompt settlement of claims is a maxim of the Company's Management.
3. During 1951 the Company paid over £31,000 000 to annuitants, policy holders and their families.

The Sun Life of Canada is a Leader in World Wide Assurance

Consult us first.

C. C. PALSANIA
GENERAL AGENT
Business, Estate, Financial, Insurance and Immigration Consultant.
Sworn Translator.

100 Sir Lowry Road, — CAPETOWN
P.O. Box 4624. Phone 32390

જોઇએ છે

હાડકાં

તમારાં સ્ટેશન કે સાઇડીંગે પહોંચતાં કરવા માટે અમે ટનના પા. ૭ આપીશું

ખાલી બેગો રેલ કીરાયું ભરી પાછી મોકલી આપીશું

વધુ વિગતો માટે લખો:

THE
BULLBRAND
FERTILIZERS LTD.
SARNIA NATAL.

નવલ કથાઓ

સારા સારા લેખકોનું સુંદર સાહીત્ય

કપાલ કુંડલા (બંકીમ ચંદ્ર)	૧	૬
નવલીકાઓ (મેઘાણી)	६	६
સોરઠી ગાથા	૬	૬
મેઘ બીંદુ	७	૦
ઉભી વાટ	૮	૬
ઉન્નયન	७	૦
કલાની સહચરી	૫	૦
અણુખુટ ધારા	७	૬
શહીદોનો સંદેશ (આયરલેન્ડના શહીદ)	૪	૦
માનવતાના લિલામ લેખીકા હેરીયેટ બિચર અનુવાદક શશીન ઓઝા	૧૫	૦
સોનેરી છાયા	૧૦	૦
છાયા પ્રકાશ	૧૨	६

ર. મ. દેશાઇ કૃત

દિવડી	૧૨	૦
માનવી ખંડીયેરો (એક રક્ત પિત્તીની આત્મ કથા)	६	૦
લોક ભાગવત (નાનાભાઈ ભટ્ટ કૃત) શ્રીમદભાગવતની કથાઓ	૧६	૦
કીમીયાગારો (૧૮ મહાન નરનારીઓનો ટુંક પરીચય) યશોધર મહેતા	६	૦
સર્જતા હઈયા (નવલભાઈ શાહ) જ્ઞાન સાથે આનંદ આપતી નવલ કથા	७	६
મુક્ત પંખી	૮	૦
યામા	૧૦	૦

મળવાનું ઠેકાણું આ ઓફીસ.

'Indian Opinion,' P. Bag, Durban, Natal.

ગાંધી સાહીત્ય

દ. આ. નો ઈતીહાસ		७	૬
મહાદેવ દેશાઇનું જીવન ચરીત્ર		૨	૬
મહાદેવ દેશાઈની ડાયરી	ભા. ૧	૧૦	૦
,, ,, ,,	ભા. ૨	૧૨	૦
,, ,, ,,	ભા. ૩	૧૧	૬
,, ,, ,,	ભા. ૪	૮	૦
,, ,, ,,	ભા. ૫	૧૬	૦
બાપુની કારાવાસની કાહાણી		૧૫	૦
હસ્ત લીખીત હીંદ સ્વરાજ્ય		૪	૦
આત્મ કથા (ગાંધીજી)		७	૬
ગાંધીજીની સંક્ષીપ્ત આત્મ કથા		૨	૬
બાપુની ઝાંખી (કાકા કાલેલકર)		૩	૦
રામ નામ (ગાંધીજી)		૨	૦
બાપુ મારી મા (મનુ ગાંધી)		૨	૬
બાપુની પ્રસાદી		૫	૦
ગાંધીજી અને સામ્યવાદ (કી. મશરૂવાળા)		૩	૦
નીતી નાશને માર્ગે (ગાંધીજી)		૨	૦
અનાસકતી યોગ (ગાંધીજીએ ગીતાજીનો કરેલો અનુવાદ)		૧	૬
ધર્માત્મા ગોખલે (ગાંધીજી)		૧	૯
આશ્રમ ભજનાવલી		૧	૦
હીંદનો કોમી ત્રીકોણ (કામનાદ બિરો લખેલું)		૬	૦
આરોગ્યની ચાવી		૧	६
કીંગ કોંગ એખ સાહસથી ભરપુર બાળ વાર્તા		૩	૦

મળવાનું ઠેકાણું : આ ઓફીસ.

'Indian Opinion' P. Bag.,
Durban, Natal.

વાંચવા લાયક સાહિત્ય

ગો સેવા (ગાંધીજી)	૨	૦
માનવી ખંડિયેર (અનુ. કાકા કાલેલકર કી. ઘ. મ.)	६	૦
ગીતા બોધ (ગાંધીજી)	૧	૦
બા બાપુની શીળી છાયામાં (મનુ ગાંધી)	૪	६
મધુકર (વિનોબા)	૫	६
ત્યાગ મુર્તિ અને બીજા લેખો (ગાંધીજી)	६	૦
ત્યારે કરીશું શું (ટોલ્સટોય)	૪	૯
વ્યાપક ધર્મ ભાવના (ગાંધીજી)	६	૦
દારૂબંધી (કુમારઅપ્પા)	૧	૩
ઓતરાતી દીવાલો (કાલેલકર)	૧	૩
કન્યાને પત્રો ન. પરીખ (તારૂણ્યમાં પ્રવેશતી બાળાઓ માટે)	૨	૬
મરકુંજ (મ. ત્રીકમજી ક્ષયરોગી માટે)	૨	૦
ગાંધીજી (બાળકો માટે ચરીત્ર)	૧	६
વિશ્વશાંતી કાવ્ય (ક. જોશી.)	૧	૦
બહેનોને (રા. અમૃતકોર)	૧	૦
હીંદી રાષ્ટ્રીય મ. સ.નું બંધારણ	૧	૦
ગીતા પદાર્થ કોષ (ગીતાજીમાં આવતાં શબ્દોનો અર્થ)	૧	૦
આત્મ રચના જુ. દવે.	૮	૦
દીલ્હી ડાયરી (ગાંધીજી)	७	૬

મળવાનું ઠેકાણું

INDIAN OPINION,

PRIVATE BAG, DURBAN.

ગુજરાતી સ્કુલોને સુંદર તક

નિશાળના પુસ્તકો

નવયુગ વાચન માળા		
પુસ્તક ચોથુ	૩	૦
નુતન લેખન તાલીમી વર્ગ		
ભાગ ૧, ૨, ૩, ૪. પ્રત્યેકની	૧	૦
ચાલો લખીએ		
ભાગ ૧, ૨, ૩, ૪, ૫, ૬, ७. પ્રત્યેકની	૧	૩
ભારતનો ઈતિહાસ ભાગ ૧	૨	૦
દેશ વિદેશ ભાગ ૧	૨	૯
ગુજરાતનું ગૌરવ	૧	૯
હીંદના ઈતિહાસની રૂપરેખા ભાગ ૧.	૨	૨
દેશ દીપકો	૨	૦
ભુગોળ પરીચય ભાગ ૩	૧	૧૦
,, ,, ભાગ ૪	૨	૩
પ્રાચીન સમયની રસકથાઓ	૧	૯
મીડલ સ્કુલ અંક ગણિત ભાગ ૧.	૨	૯
મારૂં ગણીત ભાગ ૧	૧	૩
,, ,, ભાગ ૩	૧	६

આ પુસ્તકો ડઝન બંધી લેનારને ૧૫ ટકા કમીશન આપવામાં આવશે.

સી. ઓ. ડી. થી માલ મોકલવામાં નહીં આવે.

Obtainable from :

'INDIAN OPINION'
Private Bag,
Durban.

ચોખ્ખા ઘીની બનાવેલી શુદ્ધ મીઠાઇ

અમારી મીઠાઇ ભેળસેળ વગરના ચોખ્ખા માલમાંથી બનાવવામાં આવે છે. દરેક મીઠાઈ જાતી દેખરેખ નીચે બનાવી કાળજીથી પેક કરી રવાના કરવામાં આવશે. આપનો ઓર્ડર વેળાસર મોકલવા વિનંતી છે.

- સુતરફેણી સફેદ, લીલી, ગુલાબી શી. ૬-૦ રતલ
- માવા બરફી શી. ૫-૦ રતલ
- બદામ માવા બરફી શી. ૬-૦ રતલ
- કેસરી માવા પેડા શી. ૬-૦ રતલ
- ભાણવડીયા બદામી પેડા શી ૬-૦ રતલ
- સુરતની પીસ્તા માવા ધારી શી. ૬-૦ રતલ
- મુંબઇ લીલો હલવો પીસ્તાનો શી. ૬-૦ રતલ
- મુંબઈ લીલો બદામી હલવો શી. ૬-૦ રતલ
- પોરબંદરી સાટા શી. ૫-૦ રતલ
- ચુરમાં લાડુ શી. ૩-૦ રતલ
- કોપરાપાક શી. ૨-૬ રતલ
- માવા મોહનથાર શી. ૪-૦ રતલ

- પીસ્તા માવા બરફી શી. ૬-૦ રતલ
- કેસરી માવા બરફી પીસ્તા શી. ૬-૦ રતલ
- ભાણવડીયા માવા પેડા શી. ૫-૦ રતલ
- સુરતની માવા ધારી શી. ૫-૦ રતલ
- બદામી માવા ધારી શી. ૬-૦ રતલ
- જામનગરી મેસુબ શી. ૪-૦ રતલ
- બુન્દીના લાડુ શી ૩-૦ રતલ
- ગુલાબ જાંબુ શી. ૨-૬ રતલ

—ફરસાણ—

- ભાવનગરના ગાંઠીયા ફાફડીયા શી. ૩-૦ રતલ
- ઝીણી ચણાના લોટની સેવ શી. ૨-૬ રતલ
- પોરબંદરની ખાજલી મોળી શી. ૬-૦ રતલ
- ચણાનો મગજ શી. ૪-૦ રતલ
- સ્ટાર બ્રૅન્ડના ગાઠીયા શી. ૩-૦ રતલ
- રાજવંશી પૌવાનો ચેવડો શી. ૬-૦ રતલ
- પાપડ અડદના નાના ૧૦૦ નંગના શી. ૧૦-૦ મસાલા વાળા
- પાપડ અડદના મસાલા વાળા મોટા, ૧૦૦ નંગના શી. ૧૨-૦
- દાળ, ફુલવડી શી. ૨-૦ રતલ
- મીક્સ ફરસાણ શી. ૪-૦ રતલ
- મીઠાઇ દીવાળી મીક્સ ૫-૦ રતલ
- ,, ,, ,, ૪-૦ રતલ

પોસ્ટેજ : યુનીયનમાં ૩ પેની રતલ

સા. રોડેસીયા ૯ પેની રતલ

નોર્ધર્ન રોડેસીયા શી. ૧-૦ રતલ

ઓરડર સાથે પૈસા મોકલવા વિનંતી છે

Jethalal's Mithai House

71 Prince Edward Street, Durban.

Telephone: 27780 — P. O. Box 2043.

Tel. Address: "SWEETMEATS"